

การประเมินระบบการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาล
ตำบลในอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี

บัญชีมหาบัณฑิต
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กรกฎาคม 2558

การประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชีของเทศบาล
ตำบลในอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กรกฎาคม 2558

การประเมินระบบการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี
ของเทศบาลตำบลในอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี

อรรถเดช นามโนรินทร์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ดร.อรุณี ขศบุตร) ประธานกรรมการ

.....
(อาจารย์ ดร.ศรียา สุขถมยา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ศรียา สุขถมยา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปีติมา ดิศกุลเนติวิทย์)

27 กรกฎาคม 2558

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องการประเมินการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์จากอาจารย์ ดร. ศุภมยา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำคำปรึกษาและตรวจแก้ไขจนการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์รวมถึงคณะทำงานหลักสูตรปริญญาโทภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกมาตลอด ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.อรุณี ยศบุตร ที่ได้ให้เกียรติเป็น ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.ศุภมยา ศุภมยา และอาจารย์ ดร.ปิติมา ดิสกุลเนติวิทย์ ที่ได้ให้เกียรติเป็นกรรมการในการสอบการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้และได้กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือทำให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิประสาทวิชาความรู้และให้ประสบการณ์ทางวิชาการที่มีคุณค่ายิ่งตลอดระยะเวลาที่ศึกษาหลักสูตรปริญญาโทชั้นมหาบัณฑิตนี้

ขอขอบคุณนายกเทศมนตรี ผู้อำนวยการคลัง ปลัดเทศบาลตำบล เจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าหน้าที่บัญชี ของเทศบาลตำบล ในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 7 แห่ง ที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามและตอบคำถามสัมภาษณ์ ซึ่งได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้เขียน

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และสมาชิกในครอบครัวที่ได้ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจในการศึกษาด้วยดีตลอดมา รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจ จนทำให้การค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใดผู้ศึกษาขอภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องและความผิดพลาดนั้นและผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าแบบอิสระนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ที่สนใจต่อไป

อรรคเดช นามโนรินทร์

วิเคราะห์คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยสำหรับแบบสัมภาษณ์ใช้การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากแบบถามของเทศบาลตำบลในอำเภอภูซำ จังหวัดอุดรธานี พบว่า มีระดับค่าเฉลี่ยของการควบคุมภายในของกิจกรรมทางการเงินและการบัญชีโดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ยกเว้นเรื่องของการแบ่งแยกหน้าที่ให้เพียงพอและเหมาะสม ที่ต้องแก้ไขปรับปรุงส่วนที่ 2 ผลสัมภาษณ์จากการวิเคราะห์พบว่า ด้านการประเมินความเสี่ยง เรื่องกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลถูกจัดทำขึ้นจากบุคคลเพียงคนเดียว ทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ไม่ครบถ้วนและถูกต้องขาดความร่วมมือของคนในหน่วยงาน ด้านกิจกรรมควบคุมเรื่องการแบ่งแยกหน้าที่ ที่มีความไม่เหมาะสมเนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกรอบอัตรากำลังและมีผลการวิเคราะห์ตรงกับแบบสอบถามและกิจกรรมด้านเงินทროงยืมไม่มีมาตรการในการติดตามเงินทროงยืม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่องของการขาดความรู้ ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่นำมาใช้ของบุคลากร

จากผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการเพิ่มกรอบอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภาระงานเพื่อสามารถแบ่งแยกหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม และการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่นำมาใช้แก่บุคลากรทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Evaluation of Financial and Accounting Internal Control System of Subdistrict Municipality in Kut Chap District, Udonthani Province

Author Mr. Akkhadet Namnorin

Degree Master of Accounting

Advisor Dr. Duraya Sukthomya

ABSTRACT

This independent research purposes to study on 1) the sufficiency and the appropriateness of internal financial and accounting system of Kut Chap Sub-district Municipality, Kut Chap District in Udonthani and 2) to use the research information as guidelines in the improvement of the system for the sufficiency and the appropriateness of practice in the unit later. The population framework is the financial and accounting officers in the treasury department of the Kut Chap Sub-district Municipality in Kut Chap District, Udonthani for 35 persons. The selection of the sample group applied the target specification method dividing into 2 sections: Section 1, the sample populations consisted of 21 respondents from 35 persons and Section 2, there are 7 respondents from 35 persons. The study tool can be divided into 2 sections as well, 1) Questionnaire relates to internal financial and accounting system and working process of treasury department, including 6 aspects which are general money collection, money receipt, payment, bank deposit, balance at treasury and advance payment, and 2) Interview is composed of open questions according to the concept of internal control of State Audit Commission which is divided into 5 elements, i.e., environment control, risk assessment, activities control, information & communication and monitoring in finance and accountancy. The information from questionnaires would be analyzed by statistical analysis which is descriptive

analysis including frequency, percentage and mean. For interview method, the information would be accumulated and analyzed the content.

The study result can be divided in 2 sections: Section 1, the questionnaire information from Kut Chap Sub-district in Kut Chap District of Udonthani, it shows that the mean of internal control in 6 financial and accounting activities are in the good level, conforming to the purpose of internal control of Office of the Auditor General of Thailand except risk assessment while segregation of duties requires to be improved, and Section 2, according to the interview analysis, it is founded that the risk assessment process in finance and accountancy of the Sub-district Municipality has been responsible by only one person, resulting in the incompleteness and inaccuracy of data and lack of co-workers' cooperation. In terms of activities control, the segregation of duties is not appropriate due to the limit of working capacity while the analysis result matches to the questionnaire that there is no measurement for monitoring advance payment. For the information & communication, related personnel lack knowledge and understanding in accounting information system that they are using.

Regarding the study result, the unit should increase the limitation of framework which is suitable for the responsibility and it can be segregated properly with capacity to improve the knowledge and the understanding of accounting information among financial and accounting personnel of the Sub-district Municipality.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

	หน้า	
กิตติกรรมประกาศ	ก	
บทคัดย่อภาษาไทย	ง	
ABSTRACT	ฉ	
สารบัญตาราง	ญ	
บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 หลักการและเหตุผล	1
	1.2 วัตถุประสงค์	3
	1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
	1.4 นิยามศัพท์	3
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
	2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมภายในและการประเมินผล ทางการเงินและการบัญชี	4
	2.2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	11
	2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3	ระเบียบวิธีการศึกษา	18
	3.1 ขอบเขตการศึกษา	18
	3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	19
	3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	20

บทที่ 4	ผลการศึกษา	23
4.1	ข้อมูลจากแบบสอบถามการควบคุมภายในทางด้านการเงินและบัญชีของ เทศบาลในอำเภอกุฉุขี้เหล็ก จังหวัดอุดรธานี	24
4.2	ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การควบคุมภายในทางด้านการเงินและบัญชีของ เทศบาลในอำเภอกุฉุขี้เหล็ก จังหวัดอุดรธานี	38
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา อภิปราย ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ	63
5.1	สรุปผลการศึกษา	64
5.2	การอภิปรายผล	67
5.3	ข้อค้นพบ	69
5.4	ข้อเสนอแนะ	70
5.5	ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	70
เอกสารอ้างอิง		71
ภาคผนวก		73
ประวัติผู้เขียน		90

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	24
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงอายุ	24
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษาสูงสุด	25
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงาน	25
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	25
ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุการก่อตั้งเทศบาลในอำเภอคุศจับ จังหวัดอุดรธานี	26
ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนของพนักงานเทศบาลตำบล	27
ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนประชากรในการปกครอง	27
ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้จากการจัดเก็บโดยไม่รวมเงินอุดหนุนจากรัฐบาล	28
ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยแปรผล ของระบบการควบคุมภายในด้านการเก็บรักษาเงินโดยทั่วไป	29
ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยแปรผล ของระบบการควบคุมภายในด้านการรับเงิน	30
ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยแปรผล ของระบบการควบคุมภายในด้านการจ่ายเงิน	32
ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยแปรผล ของระบบการควบคุมภายในด้านเงินฝากธนาคาร	34
ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยแปรผล ของระบบการควบคุมภายในด้านเงินฝากคลัง	36
ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยแปรผล ของระบบการควบคุมภายในด้านเงินทรงงี่ยม	37

ตารางที่ 4.16	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับ ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมทางการเงินและการบัญชี	39
ตารางที่ 4.17	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี	41
ตารางที่ 4.18	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านการรักษาเงินโดยทั่วไป	43
ตารางที่ 4.19	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายใน กิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านการรับเงิน	46
ตารางที่ 4.20	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านการจ่ายเงิน	49
ตารางที่ 4.21	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านเงินฝากธนาคาร	52
ตารางที่ 4.22	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านเงินฝากคลัง	55
ตารางที่ 4.23	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านเงินทกรองยืม	57
ตารางที่ 4.24	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี ด้านการสื่อสารและสารสนเทศ	58
ตารางที่ 4.25	แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาลตำบล ในอำเภอภูค้อ จังหวัดอุดรธานี ด้านการติดตามและประเมินผล	61

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558:ออนไลน์) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในทุกภาคส่วนทั้งภาคการเมืองภาครัฐบาลภาคเอกชนชุมชนและครอบครัวโดยเน้นหลักความคุ้มค่าหลักความรับผิดชอบต่อหลักการมีส่วนร่วมหลักความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้ตลอดจนนโยบายการปฏิรูประบบราชการนโยบายการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ จนทำให้ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนมีการปรับตัวในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบการจัดการที่ดี เช่น การวางแผน การควบคุม การสั่งการตลอดจนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้องค์กรสู้กับคู่แข่งในสภาวะการปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

การควบคุมภายในเป็นเครื่องมือด้านการจัดการประเภทหนึ่งที่ถูกนำมาช่วยในการบริหารงานและเป็นกลไกพื้นฐานสำคัญของกระบวนการกำกับดูแลการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ในหน่วยงานช่วยให้การดำเนินงานของกิจการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพป้องกันความสูญเสียของทรัพยากร ช่วยให้รายงานทางการเงินมีความถูกต้องสมบูรณ์เชื่อถือได้และยังช่วยกำกับให้การปฏิบัติการด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้บังคับขององค์กร หากองค์กรขาดจัดการกำกับดูแลที่ดีไม่มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมโอกาสเสี่ยงที่อาจเกิดความผิดพลาดในการดำเนินงานของหน่วยงานจะมีมากดังจะเห็นได้จากสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีหลายองค์กรไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงินสถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและธุรกิจต่างๆ ที่ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่วางไว้ หรือไม่สามารถพัฒนาศักยภาพเพื่อแข่งขันได้ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือขาดระบบการควบคุมภายในที่ดีขาดการประเมินความเสี่ยงและจัดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมตลอดจนไม่สามารถตรวจพบข้อผิดพลาดผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรการการควบคุมของหน่วยงานควรจัดให้มีระบบการควบคุมภายในรวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกระดับในหน่วยงาน

ควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานที่กำหนดขึ้น และพัฒนาให้ระบบการควบคุมภายในดังกล่าวทันสมัยอยู่เสมอ (กรมบัญชีกลาง, 2544)

เทศบาลตำบลในอำเภออุตุจวบจังหวัดอุดรธานีเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล การจัดตั้งเทศบาลตำบลกระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเทศบาลพ.ศ. 2496 ได้ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภออุตุจวบทั้งหมด 7 แห่ง มาเป็นเทศบาลตำบลซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล เทศบาลตำบลในอำเภออุตุจวบจังหวัดอุดรธานีประกอบด้วยเทศบาลตำบล จำนวนทั้งหมด 7 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลอุตุจวบ เทศบาลตำบลเชียงเพ็ง เทศบาลตำบลตาลเดี่ยว เทศบาลตำบลสร้างก่อ เทศบาลตำบลเมืองเพีย เทศบาลตำบลปะโค และเทศบาลตำบลยางชุม ซึ่งในเทศบาลตำบลแต่ละแห่งประกอบไปด้วยหน่วยงานหลัก 6 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุข กองการศึกษา และกองประปาซึ่งหน่วยงานทางการเงินและการบัญชีเป็นส่วนงานหนึ่งของงานกองคลัง มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับเรื่องของงบประมาณโดยตรง จำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยกำกับดูแลและป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการกระทำผิดระเบียบ ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ สืบเนื่องจากเหตุผลการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลมาเป็นเทศบาลตำบล ของอำเภออุตุจวบจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงขนาดขององค์กรมีขนาดใหญ่ขึ้น มีภาระงานที่มากขึ้น แต่บุคลากรยังคงเป็นบุคลากรเดิม และมีการเพิ่มกรอบอัตราเพียงไม่กี่ตำแหน่ง อาจส่งผลกระทบต่อความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน โดยเฉพาะทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลได้

การประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีเป็นเครื่องมือที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้สามารถทราบถึงความเพียงพอและเหมาะสมของระบบควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี เพื่อนำผลการประเมินมาแก้ไขข้อบกพร่องและป้องกันความผิดพลาดต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทางการเงินและการบัญชีได้

ดังนั้นผู้ศึกษา จึงมีความสนใจในการศึกษาการประเมินระบบการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจวบ จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ทราบว่า การปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้มีความเพียงพอและเหมาะสมได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลทั่วประเทศนำไปประยุกต์ใช้ในการประเมินระบบการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาถึงความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับจังหวัดอุดรธานี

1.2.2 เพื่อนำข้อมูลจากการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขระบบควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชีให้มีความเพียงพอและเหมาะสมกับลักษณะในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลต่อไป

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบถึงความเพียงพอและเหมาะสมของระบบควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

1.3.2 สามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษานำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานีได้

1.4 นิยามศัพท์

การประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชีหมายถึง กระบวนการประเมินประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี ที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ระบบการควบคุมภายในที่วางไว้มีความเพียงพอและเหมาะสมหรือไม่

เทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับเมืองขนาดเล็กในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี โดยเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับมีฐานะเดิมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) การจัดตั้งเทศบาลตำบลกระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการควบคุมภายใน และการประเมินระบบควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรก กล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน การประเมินผลการควบคุมภายในความรู้เกี่ยวกับเทศบาล เทศบาลตำบลในอำเภอภูคดจับและส่วนที่สอง กล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในและการประเมินผลทางการเงิน และการบัญชี

2.1.1 การควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2544)

การศึกษาระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลทางการเงินและการบัญชีของ เทศบาลตำบลในอำเภอภูคดจับ จังหวัดอุดรธานี ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงการควบคุมภายในของ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกล่าวถึงมาตรฐานการควบคุมภายใน ดังนี้

มาตรฐานการควบคุมภายในที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนี้ ได้จัดทำ จากผลการตรวจสอบและประเมินผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้ง ได้ออกน้อมตามมาตรฐานสากล คือ รายงานของคณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 แห่งและ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการควบคุมภายในของสถาบันการตรวจเงินแผ่นดินระหว่าง ประเทศ (International Organization of Supreme Audit Institutions – INTOSAI) มาปรับใช้ตาม ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของไทย

การควบคุมภายในหมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหาร และบุคลากรของหน่วยงานรับตรวจจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การ ดำเนินงานของหน่วยรับตรวจจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผล และ

ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการทุจริตในหน่วยรับตรวจ ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติ คณะรัฐมนตรี

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในของแต่ละหน่วยรับตรวจจะแตกต่างกันไป ขึ้นกับฝ่ายบริหารให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ใดมากกว่ากัน กล่าวคือ บางหน่วยงานอาจเน้นเรื่องระวังป้องกันการทุจริต การรั่วไหล บางหน่วยงานเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์ทางการบริหารบางหน่วยงานอาจเน้นเรื่องการใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากร จึงควรให้ความสำคัญกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการควบคุมที่กำหนด และปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอยู่เสมอ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1) เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน (Operation Objectives) ได้แก่ การปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรของหน่วยรับตรวจให้เป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) เพื่อให้เกิดความเชื่อถือได้ของการรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Objectives) ได้แก่ การจัดทำรายงานทางการเงินที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยรับตรวจให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา

3) เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance Objectives) ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจได้กำหนดขึ้น

องค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน

มาตรฐานการควบคุมภายในประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมของการควบคุมหมายถึง ปัจจัยต่างๆ ซึ่งร่วมกันส่งผลให้มีการควบคุมขึ้นในหน่วยรับตรวจหรือทำให้การควบคุมที่มีอยู่ได้ผลดีขึ้น ในทางตรงข้ามสภาพแวดล้อมอาจทำให้การควบคุมย่อหย่อนลงได้ตัวอย่างปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน เช่น ปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม ความรู้ ทักษะและความสามารถของบุคลากร โครงสร้างการจัดองค์กร การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ นโยบายและวิธีบริหารด้านบุคลากร เป็นต้นสภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นเรื่องเกี่ยวกับ

การสร้างตระหนักรู้ (Control Consciousness) และบรรยากาศของการควบคุมในหน่วยงาน ให้บุคลากรในหน่วยงานมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบ โดยเน้นการสร้างบรรยากาศโดยผู้บริหารระดับสูง (Tone at the top) โดยสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดี คือ สภาพแวดล้อมที่มีบุคลากรในหน่วยรับตรวจยึดถือและปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจริยธรรม มีความรับผิดชอบและเข้าใจขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนเอง มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเพียงพอ ยอมรับและปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยงความเสี่ยงหมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ซึ่งไม่พึงประสงค์ที่ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุและการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจ รวมทั้งการกำหนดแนวทางที่จำเป็นต้องใช้ในการควบคุมความเสี่ยง หรือการบริหารความเสี่ยง ในการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง ฝ่ายบริหารต้องประเมินความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจอย่างเพียงพอและเหมาะสม

ตามมาตรฐานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กำหนดให้ผู้บริหารต้องประเมินความเสี่ยง เพื่อให้ทราบว่าภาระงานของหน่วยรับตรวจมีความเสี่ยงที่สำคัญในเรื่องใดบ้างและขั้นตอนใดของการปฏิบัติงาน มีระดับความเสี่ยงและโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด การที่หน่วยรับตรวจได้รับรู้ปัจจัยที่เสี่ยงที่สำคัญจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจตามสมควรว่าความเสียหายหรือความผิดพลาดจะไม่เกิดขึ้น หรือหากเกิดขึ้นจะอยู่ในระดับที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

ขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย

- 1) ระบุปัจจัยเสี่ยง
- 2) วิเคราะห์ความเสี่ยง
- 3) การจัดการความเสี่ยง

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุมหมายถึงนโยบาย และวิธีการต่างๆ ที่ฝ่ายบริหาร กำหนดให้บุคลากรของหน่วยรับตรวจปฏิบัติเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยง และได้รับการ สนองตอบโดยมีการปฏิบัติตามตัวอย่างกิจกรรมการควบคุม เช่นการสอบทานงานการดูแลป้องกัน ทรัพย์สิน การแบ่งแยกหน้าที่งาน เป็นต้น

กิจกรรมควบคุมภายในมีอยู่ในทุกหน้าที่และทุกระดับของการปฏิบัติงาน เช่น การ ควบคุมงาน การให้คำแนะนำ การมอบอำนาจ การอนุมัติ การตรวจสอบ การสอบทานผลการ ปฏิบัติงาน การรักษาความปลอดภัยการแบ่งตามหน้าที่ การจัดบันทึกกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการ รวบรวมและจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นหลักฐานแสดงการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ดังนั้นในการ ปฏิบัติงานทุกด้าน ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีกิจกรรมควบคุมอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับระดับ ความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย

กิจกรรมการควบคุมมีหลายประเภท การจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมมากน้อยเพียงใด ประเภทของกิจกรรมขึ้นอยู่กับประเภทของความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจนั้น ซึ่งแต่ละหน่วยรับ ตรวจอาจมีความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องทราบถึงความเสี่ยงปัจจัยต่างๆ และวิธี ประเมินความเสี่ยง เพื่อพิจารณาจัดกิจกรรมการควบคุมที่มีความสัมพันธ์และเหมาะสมกับความ เสี่ยงนั้นๆ

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสารสารสนเทศหมายถึงข้อมูลข่าวสารทาง การเงิน และข้อมูลข่าวสารอื่นๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจไม่ว่าเป็นข้อมูลจาก แหล่งภายในหรือภายนอกในการดำเนินการเกี่ยวกับสารสนเทศและการสื่อสาร ฝ่ายบริหารต้องจัด ให้ มีสารสนเทศอย่างเพียงพอและสื่อสารให้ฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่นๆ ที่เหมาะสมทั้งภายใน และภายนอกหน่วยรับตรวจ ซึ่งการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ บุคลากรทุกระดับจำเป็นต้องใช้ ข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบที่เหมาะสมและทันเวลา ทั้งนี้ผู้บริหารใช้ข้อมูลใช้ในการบริหารจัดการ ส่วนผู้ปฏิบัติงานใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องชี้นำในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ โดยข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ จำเป็นต้องได้รับข้อมูลทุกด้านขององค์กร เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานประจำปี และวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพหรือไม่ เช่น ข้อมูลด้านการดำเนินงานซึ่งต้องนำมาใช้จัดทำรายงานการเงินจะรวมข้อมูล ต่างๆ

องค์ประกอบที่ 5 การติดตามประเมินผลหมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพการ ปฏิบัติงานและประเมินสิทธิผลของการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างต่อเนื่องและอย่างสม่ำเสมอ โดยการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) และการประเมินผลเป็นราย ครั้ง (Separate Evaluation) ซึ่งแยกเป็น 2 ลักษณะ คือ

การควบคุมด้วยตนเอง(Control Self-Assessment) เป็นกระบวนการติดตามประเมินผล เพื่อวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงการควบคุมภายในด้วยการให้ผู้มีความชำนาญในกิจกรรมนั้นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน โดยกำหนดให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานของส่วนงานย่อยนั้นๆ ร่วมกันพิจารณาถึงความเพียงพอและควมมีประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายใน และค้นหาความเสี่ยงของงานในความรับผิดชอบ เพื่อพิจารณาปรับปรุงกระบวนการและกิจกรรมการควบคุมที่มีอยู่ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นฝ่ายบริหารจึงกำหนดให้มีการประเมินการควบคุมด้วยตนเองทุกส่วนงานย่อยภายในองค์กร

การประเมินการควบคุมอย่างอิสระ (Independent Assessment) เป็นการประเมินผลที่กระทำโดยผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติการนั้นๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผลการประเมินจะให้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง และที่ปรึกษาภายนอก เพื่อให้ผลการประเมินเป็นไปตามวัตถุประสงค์และมีความเที่ยงธรรมมากขึ้นการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมและสนับสนุนการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง

2.1.2 การประเมินผลการควบคุมภายใน(กรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง: 2547)

การประเมินระบบควบคุมภายในหมายถึงการพิจารณาถึงผลสัมฤทธิ์ของระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ในหน่วยงาน โดยการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้ว่ามีความสอดคล้องหรือไม่เพียงใด และสอบทานระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานว่ายังมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันหรือไม่ รวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุที่เกิดขึ้น เพื่อสรุปผลพร้อมทั้งนำเสนอแนะในการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

การประเมินผลระบบการควบคุมภายในจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ควรจัดให้มีในหน่วยงาน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริหารว่าการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้ และทำให้เกิดแนวทางในการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากความสำคัญของระบบการควบคุมภายในไม่ใช่ว่าอยู่ที่การกำหนดให้มีในหน่วยงานเท่านั้น แต่อยู่ที่บุคลากรในหน่วยงานมีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้หรือไม่ ผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานเป็นเช่นไรและมีการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในอย่างไร

นอกจากนี้การประเมินผลระบบการควบคุมภายในเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจและประสบการณ์ของผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้ประเมินเป็นสำคัญ ประกอบกับหน่วยงานแต่ละหน่วยงานอาจมีการจัดวางระบบการควบคุมภายในที่แตกต่างกัน แม้ว่าจะมีภารกิจหรืองานในลักษณะเดียวกันก็ตาม ดังนั้นผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้ประเมินจึงควรเลือก

วิธีการ หรือเทคนิคการประเมินการควบคุมภายในให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้บริหารได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและสามารถนำไปตัดสินใจในวางแผนพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินผลระบบการควบคุมภายในมีดังนี้

- 1) เพื่อให้ทราบว่าระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่สามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงได้หรือไม่ อย่างไร
- 2) เพื่อให้ทราบว่า การปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดได้ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและคุ้มค่าหรือไม่ เพียงใด
- 3) เพื่อให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขระบบการควบคุมภายในได้อย่างเหมาะสมทันเวลาและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

หลักการพื้นฐานในการประเมินผล

สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งที่ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้ประเมินผลจะต้องทราบคือการประเมินผลระบบการควบคุมภายในจะประกอบด้วยหลักการพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่

- 1) วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการควบคุมภายใน รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ผู้บริหารยอมรับได้ของหน่วยงานหรือกิจกรรมในแต่ละเรื่องจะต้องมีความชัดเจน เพื่อให้สามารถประเมินได้ว่าระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่จะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้มากน้อยเพียงใด
- 2) ระดับความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของหน่วยงานพิจารณาว่าดีมีเพียงพอและเหมาะสมอาจมีความแตกต่างกัน แม้ว่าจะเป็นการควบคุมภายในเรื่องเดียวกัน เนื่องจากในแต่ละหน่วยงานจะมีโครงสร้าง สภาพแวดล้อม และวิธีการปฏิบัติงานที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น การควบคุมภายในที่ดีในหน่วยงานหนึ่งอาจไม่สามารถนำมาใช้ได้ผลกับอีกหน่วยงานหนึ่ง หรือแม้แต่การควบคุมของหน่วยงานหนึ่งที่เคยถือว่าดีมากในขณะหนึ่งอาจล้าสมัยและไม่สามารถใช้ได้ผลในเวลาต่อมาซึ่งอาจเป็นผลจากสภาพแวดล้อมหรือวิธีการทำงานที่เปลี่ยนไป
- 3) กระบวนการของการประเมินผลระบบควบคุมภายใน ควรมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนหรือวิธีการที่ชัดเจน เพื่อให้ผลสรุปจากการประเมินผลระบบควบคุมภายในที่น่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับ รวมทั้งนำข้อมูลที่นำไปปรับปรุงหรือแก้ไขระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

4) ผลการประเมินระบบควบคุมภายใน จะเป็นการแสดงถึงสภาพการควบคุมภายในของหน่วยงาน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง (Point in Time) ที่ทำการประเมินผลเท่านั้น ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมตลอดระยะเวลาการดำเนินงานของหน่วยงานจากเหตุที่ว่า การควบคุมภายในจะต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมหรือการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปรูปแบบการประเมินผลในการประเมินผลระบบควบคุมภายในของหน่วยงานสามารถดำเนินได้ในรูปแบบ ดังนี้

1. การประเมินผลการควบคุมด้วยตัวเอง

การประเมินผลการควบคุมด้วยตัวเอง หรือเรียกย่อๆ ว่า CSA (Control Self Assessment) เป็นรูปแบบการประเมินผลในลักษณะความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้ภายใต้บรรยากาศการทำงานที่ให้ความเชื่อถือและการยอมรับซึ่งกันและกัน

ผู้บริหารควรจัดให้มีการดำเนินการประเมินผลในรูปแบบ CSA ทั่วทั้งหน่วยงาน เพื่อช่วยให้มีการค้นพบความบกพร่องหรือจุดอ่อนที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน โดยมีการพิจารณาถึงความเสี่ยงและการประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ รวมทั้งการให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน

ในการจัดทำ CSA ของหน่วยงานส่วนใหญ่มักจะเป็นการประเมินผลการควบคุมภายในลักษณะของ Soft Controls มากกว่า Hard Controls เนื่องจากการจัดทำ CSA เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามระบบควบคุมภายในโดยตรงในแต่ละกิจกรรมภายในหน่วยงานจึงมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารได้รับข้อมูลต่างๆ ในลักษณะของ Soft Controls ที่เป็นข้อเท็จจริงอย่างเต็มที่ เช่น ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงการยอมรับความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นต้น ผลที่ได้เพื่อนำไปปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้สิ่งที่สำคัญที่ทำให้การจัดทำ CSA ประสบความสำเร็จก็คือ การที่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ความซื่อสัตย์ในการให้ข้อมูล การเปิดเผยข้อมูลความมีอิสระในการประเมินผลและได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่

ดังนั้น การประเมินผลการควบคุมด้วยตัวเองจะทำให้ผู้บริหารสามารถค้นพบปัญหาหรือข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้รวดเร็วและเพียงพอที่จะช่วงป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันเวลา

2. การประเมินผลการควบคุมอย่างเป็นอิสระ

การประเมินผลการควบคุมอย่างเป็นอิสระ เป็นรูปแบบการประเมินผลโดยผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง จากการกำหนดมาตรการหรือออกแบบระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน เช่น ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายนอก ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น ซึ่งการประเมินผล รูปแบบนี้จะเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหารว่าการประเมินผลระบบการควบคุมภายในได้ดำเนินการไปอย่างเที่ยงธรรม ทั้งนี้ การประเมินผลการควบคุมภายในอย่างเป็นอิสระ ไม่ควรเป็นการดำเนินการเพื่อทดแทนการประเมินผลการควบคุมด้วยตัวเอง แต่ควรเป็นการดำเนินการที่ช่วย สนับสนุนการประเมินการควบคุมด้วยตัวเอง เพราะข้อมูลต่างๆที่จะได้รับจากการประเมินผล การควบคุม

2.2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.1 การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต (รศ.ดร. โกวิท พวงงาม: 2555)

เทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญ และใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้ “เทศบาล” เป็นเครื่องมือที่สำคัญใน การปกครองประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย สำหรับสังคมไทยเทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2476 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2542) เกือบ 66 ปีแล้ว

หลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ 3 ประการ ได้แก่

- 1) จำนวนของประชากรในท้องถิ่นนั้น
- 2) ความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาจากการจัดเก็บรายได้

ตามที่กฎหมายกำหนด และงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น

ความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่น โดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นนั้นว่าจะสามารถพัฒนาความเจริญได้รวดเร็วมากน้อยเพียงใด

จากหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าวกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาลตำบลไว้อย่างกว้างๆ ดังนี้

- 1) มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมาตั้งแต่ 12,000,000 บาท ขึ้นไป
- 2) มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป
- 3) ได้รับความเห็นชอบจากรายการในท้องถิ่นนั้น

สำหรับในกรณีที่มีความจำเป็น เช่น การควบคุมการก่อสร้างอาคาร การแก้ปัญหาชุมชนแออัด การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาท้องถิ่นหรือการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในรูปเทศบาล กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้ดำเนินการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลเฉพาะแห่งได้ หรือกรณีที่จังหวัดเห็นว่าสุขาภิบาลใดมีความเหมาะสมสมควรยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลได้ ก็ให้จังหวัดรายงานไปให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งให้ดำเนินการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลได้ โดยให้จังหวัดชี้แจงเหตุผลและความจำเป็น พร้อมทั้งส่งข้อมูลความเหมาะสมไปให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาด้วย

2.2.2 เทศบาลตำบลในอำเภออุตุจักษ์ (ข้อมูลพื้นฐานการปกครองส่วนท้องถิ่นกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550)

อำเภออุตุจักษ์เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดอุดรธานีมีการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่งและเทศบาลตำบล 7 แห่งประกอบด้วย

- 1) เทศบาลตำบลอุตุจักษ์ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลอุตุจักษ์และบางส่วนของตำบลเมืองเพีย
- 2) เทศบาลตำบลเชียงเพ็ง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลเชียงเพ็ง
- 3) เทศบาลตำบลตาลเดียน ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลตาลเดียน
- 4) เทศบาลตำบลสร้างก่อ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลสร้างก่อ
- 5) เทศบาลตำบลเมืองเพีย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเมืองเพีย (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลอุตุจักษ์)
- 6) เทศบาลตำบลปะโค ครอบคลุมพื้นที่ตำบลปะโคทั้งตำบล
- 7) เทศบาลตำบลยางชุม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเชียงเพ็ง (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลเชียงเพ็ง)

อำนาจหน้าที่ในการบริหารเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจักษ์ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

- 1) สภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และสมาชิกสภาเทศบาลนี้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 4 ปี จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลตำบล มีสมาชิกทั้งหมด 12 คน สภาเทศบาลนั้นมีประธานสภาหนึ่งคน และรองประธานสภาหนึ่งคน โดยผู้ว่าราชการแต่งตั้งมาจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล

อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล

- 1.1) ตราเทศบัญญัติของเทศบาล
- 1.2) ควบคุมการบริหารงานของคณะเทศมนตรี
- 1.3) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะเทศมนตรี
- 1.4) พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ
- 1.5) พิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

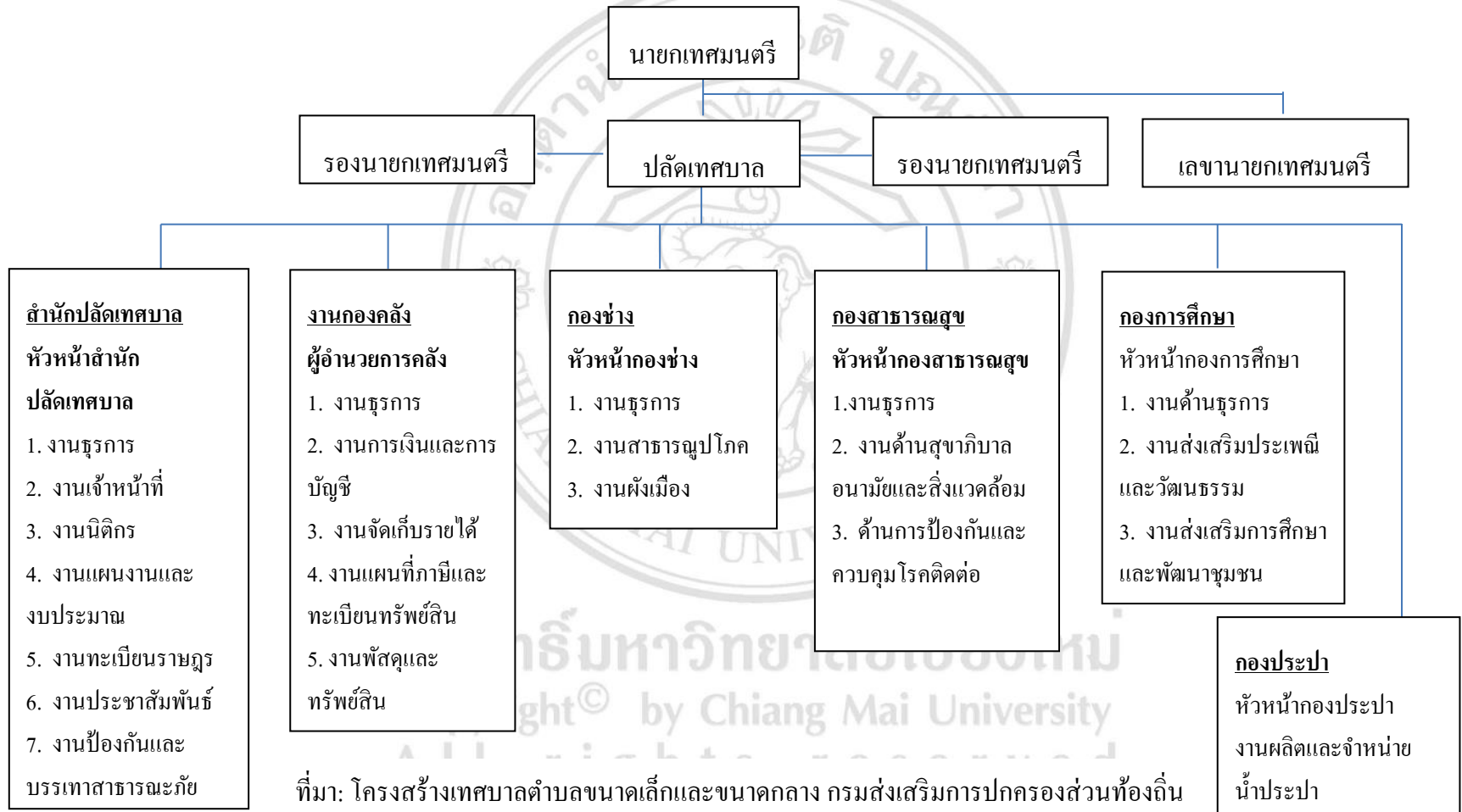
2) ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยคณะเทศมนตรีซึ่งอำนาจในการบริหารงานอยู่ที่คณะเทศมนตรี โดยคณะเทศมนตรีเลือกมาจากสมาชิกสภาเทศบาลที่สมาชิกเทศบาลมีมติเห็นชอบ ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี ซึ่งมาจากการเลือกตั้งเป็นผู้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน ที่ปรึกษาและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะผู้บริหาร

ควบคุมและรับผิดชอบการบริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมายอำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะผู้บริหารอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

โครงสร้างเทศบาลตำบลในอำเภอภูจับ จังหวัดอุดรธานี

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ยูภา วิเศษสร (2550) ได้ศึกษาถึงการประเมินระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ตามแนวคิดของกรมบัญชีกลาง โดยยึดหลักการการควบคุมภายในของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) มีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาคือประเมินระบบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในทุกระบบโดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านตามหลักของ COSO คือสภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมสารสนเทศ และการสื่อสารและการติดตามประเมินผลขององค์กร ซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในพิจารณาจากระดับความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานสายสนับสนุนการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีต่อปัจจัยการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในในด้านต่างๆ โดยแบ่งระดับปัจจัยการดำเนินงานเป็น 5 ระดับ ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินงานของระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่สภาพแวดล้อมองค์กร กิจกรรมการควบคุมสารสนเทศและการสื่อสารและการติดตามประเมินผล 2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับผลดำเนินงานระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้พบว่าปัจจัยการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมองค์กรและด้านสารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างสูง ปัจจัยการดำเนินงานด้านกิจกรรมการควบคุมและด้านการติดตามประเมินผลมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมาก 3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้พบว่าปัญหาด้านสภาพแวดล้อมองค์กร เช่น จำนวนบุคลากรวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณสำหรับการดำเนินงานมีไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินงานระบบควบคุมภายในด้านกิจกรรมการควบคุมผู้บริหารขาดการสนับสนุนให้บุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสารสนเทศและการสื่อสารการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ยังไม่เพียงพอ

สุพรรณรัตน์ มาศรัตน์ (2552) ได้ศึกษาถึงแนวทางการควบคุมภายในด้านบัญชีและการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามแนวคิดการควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 โดยมีขอบเขตเนื้อหาองค์ประกอบการควบคุมภายในเฉพาะการควบคุมภายในด้านบัญชีและการเงิน 16 ข้อ มีวิธีการในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากการศึกษาพบว่าบริหารส่วนตำบลมีการควบคุมภายในทุกองค์ประกอบตามแนวความคิดทั้ง 16 ข้อ จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม

พบว่ามีความเฉลี่ยในการควบคุมภายในอยู่ในเกณฑ์สูงคิดเป็นค่าร้อยละมากกว่าร้อยละ 90 และพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในอบต. ชั้น 3 ไม่ปฏิบัติตามองค์ประกอบการควบคุมภายในมากที่สุด ร้อยละ 39.94 รองลงมาคือ อบต. ชั้น 2 ร้อยละ 29.13 อบต. ชั้น 4 ร้อยละ 21.02 อบต. ชั้น 1 ร้อยละ 5.11 และ อบต. ชั้น 5 ร้อยละ 4.50 ตามลำดับจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมมีค่าเฉลี่ยปานกลางปัจจัยการดำเนินงานด้านกิจกรรมการควบคุมมีค่าเฉลี่ยปานกลาง ปัจจัยการดำเนินงานด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยปานกลาง และปัจจัยการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยปานกลางตามลำดับ

คมสันต์ จันทร์ชัย (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินระบบการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศทางการบัญชีของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 ภาคเหนือ (เชียงใหม่) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อประเมินถึงความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคเหนือ (เชียงใหม่) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่างทั้งหมด 156 ราย ที่เป็นหัวหน้าแผนกบัญชีประมวลผล และพนักงานบัญชีในแผนกสังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคเหนือ (เชียงใหม่) โดยประเมินผลการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การควบคุมทั่วไปและการควบคุมระบบงานผลการศึกษาในการประเมินการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศทางการบัญชีพบว่า การควบคุมระบบทั่วไปมีการควบคุมภายในที่ค่อนข้างสูง ซึ่งการควบคุมระบบซอฟต์แวร์มีการควบคุมภายในอยู่ในระดับสูงสุด โดยเน้นพนักงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลระบบคอมพิวเตอร์ให้กับแผนกบัญชีไม่ให้มีหน้าที่ในการเขียนโปรแกรมหรือแก้ไขโปรแกรมที่มีการใช้ในแผนกบัญชี ส่วนที่พบว่ามีการควบคุมภายในที่ต่ำคือ การมีส่วนร่วมในการออกแบบและพัฒนาระบบงานรวมถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบระบบงานของผู้บริหารพนักงานและผู้ตรวจสอบ

พิชญ ทนน์ไชย (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินการควบคุมภายในสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภาค 5 จำกัด ตามแนวคิดการควบคุมภายในของ COSO ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามและประเมินผล การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแน่นอน และการสังเกตการณ์เกี่ยวกับการควบคุมภายในจากบุคลากรฝ่ายจัดการของสหกรณ์ จำนวน 7 คน เกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านต่างๆ ทั้ง 8 กิจกรรม ได้แก่ ด้านการเงินการบัญชี ธุรกิจสินเชื่อธุรกิจเงินรับฝากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ดินอาคารและอุปกรณ์เจ้าหน้าที่เงินกู้ และสมาชิกและทุนเรือนหุ้น รวมทั้งระบบสารสนเทศและการสื่อสารผลการศึกษาพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภาค 5 จำกัด มีการควบคุมภายในที่มี

ประสิทธิภาพสอดคล้องตามแนวทางของ COSO ดังนี้ ด้านการเงินการบัญชี ร้อยละ 92.11 มีระดับการควบคุมภายในมากที่สุด ธุรกิจสินเชื่อร้อยละ 86.66 มีระดับการควบคุมภายในมากที่สุด ด้านธุรกิจเงินรับฝาก ร้อยละ 89.66 มีระดับการควบคุมภายในมากที่สุด ด้านเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ร้อยละ 75.00 มีระดับการควบคุมภายในมากที่สุด ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 86.66 มีระดับการควบคุมภายในมากที่สุด ด้านเจ้าหน้าที่เงินกู้ร้อยละ 79.31 มีระดับการควบคุมภายในมากที่สุด ด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้นร้อยละ 90.63 มีระดับการควบคุมภายในมากที่สุด และด้านระบบสารสนเทศและการสื่อสาร ร้อยละ 83.33 มีระดับการควบคุมภายในมากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ มีระเบียบการศึกษาประกอบไปด้วย ขอบเขตการศึกษาวิธีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ผลการศึกษา โดยมุ่งเน้นการประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุศจับ จังหวัดอุดรธานี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบไปด้วยการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุศจับจังหวัดอุดรธานีจำนวนทั้งหมด 7 แห่ง

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาในครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่และผู้บริหารเทศบาลตำบลในอำเภอกุศจับ จังหวัดอุดรธานีทั้งหมด 7 แห่ง ของเทศบาลตำบลในอำเภอกุศจับ จังหวัดอุดรธานี จำนวนประชากรทั้งสิ้น 35 คนประกอบด้วย ผู้อำนวยการคลัง เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่บัญชี เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ และเจ้าหน้าที่พัสดุ

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเจาะจงจากตำแหน่งผู้อำนวยการคลังจำนวน 7 คนเจ้าหน้าที่การเงิน จำนวน 7 คน และบัญชีเจ้าหน้าที่บัญชี จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ข้อมูลได้จากการตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์โดยตรงจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจักษ์ จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ผู้อำนวยการคลังเจ้าพนักงานการเงินและเจ้าพนักงานบัญชี

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการควบคุมภายในและการประเมินระบบการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีรายงานเอกสาร (รายงานผลการประเมินการควบคุมภายในของเทศบาลตำบล ต่างๆ) รวมไปถึงระบบออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีที่ได้ปฏิบัติตามแนวทางระบบควบคุมภายในของกรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ระเบียบคณะกรรมการตรวจการแผ่นดิน, 2544)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาการประเมินของระบบควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจักษ์ จังหวัดอุดรธานี เครื่องมือการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ส่วนของแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำตัวอย่างแบบสอบถามจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แบบสอบถามการควบคุมภายใน ชุดที่ 2 ด้านการเงิน (แนวทาง:การจัดการวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน, 2544: 107-114) มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของกระบวนการบริหารงาน ทางด้านการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจักษ์ จังหวัดอุดรธานี โดยแบ่งออกเป็น 6 กิจกรรมคือ การเก็บรักษาเงินโดยทั่วไปการรับเงิน การจ่ายเงินเงินฝากธนาคารเงินฝากคลังและเงินยืมทตรง และในส่วนของแบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้ออกแบบคำถามสัมภาษณ์ตามแนวคิดการควบคุมภายในของ COSO ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผล

3.3.1 แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งในเทศบาลตำบล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลตำบลซึ่งประกอบด้วย อายุในการก่อตั้งเทศบาลตำบล จำนวนบุคลากรในเทศบาลตำบล จำนวนประชากรในเขตปกครอง จำนวนรายได้ที่จัดเก็บในปีที่ผ่านมาโดยไม่รวมเงินอุดหนุนของรัฐบาลในปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินของระบบควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอภูคด จังหวัดอุดรธานี โดยอ้างอิงจากการควบคุมภายในตามคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน(สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2544)และประยุกต์การประเมินให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบล โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ การเก็บรักษาเงิน โดยทั่วไปการรับเงิน การจ่ายเงินเงินฝากธนาคารเงินฝากคลังและเงินยืม ทดรอง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลในส่วนของการเสนอแนะเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลในอำเภอภูคด จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบล

3.3.2 แบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะข้อคำถามลักษณะปลายเปิดเกี่ยวกับลักษณะการปฏิบัติงานและระบบควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอภูคด จังหวัดอุดรธานีซึ่งออกแบบคำถามสัมภาษณ์ ภายใต้แนวคิดของ COSO ซึ่งแบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ และนำมาวิเคราะห์ถึงความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมดจากแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยค่าทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมดคือ สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage)และค่าเฉลี่ย (Mean)สำหรับแบบสอบถาม และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับคำตอบจากการสัมภาษณ์

3.4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เป็นส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบและข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลตำบล แบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์โดยใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยจะนำเสนอที่วิเคราะห์ในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Data) เพื่อเป็นการอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่รวบรวมได้

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นส่วนของการประเมินระบบควบคุมภายในทางด้านการเงิน และการบัญชีเป็นลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบที่มีการวัดระดับ (Likert Scale) และในแต่ละข้อให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี โดยนำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้เกณฑ์มาตราวัดความสำคัญ (Rating Scale) 4 ระดับคะแนนความคิดเห็นของการมีระบบควบคุมภายในดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 99 – 100)

ระดับคะแนน 4 มีการควบคุมภายในที่ดีมาก

ระดับคะแนน 3 มีการควบคุมภายในที่ดีพอสมควรแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่

ระดับคะแนน 2 มีการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีพอ ต้องแก้ไขปรับปรุง

ระดับคะแนน 1 ไม่มีการควบคุมภายใน

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยทางสถิติ (Mean) ได้ช่วงของค่าเฉลี่ยทางสถิติ (Mean) ในการแปลผลข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 ดังนี้

3.50 – 4.00 มีการควบคุมภายในที่ดีมาก

2.50 – 3.49 มีการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่

1.50 – 2.49 มีการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีพอต้องแก้ไขปรับปรุง

1.00 – 1.49 ไม่มีการควบคุมภายใน

แบบสอบถามส่วนที่ 4 เป็นส่วนของข้อเสนอแนะมีลักษณะของข้อคำถามลักษณะปลายเปิดจะนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธี สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

3.4.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามในส่วนปลายเปิด (Open-ended questions) มีการวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) พิจารณาประเด็นที่สำคัญหรือประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการควบคุมภายใน ทางด้านการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภออุคจับ จังหวัดอุครธานี โดยนำเสนอในรูปแบบของการบรรยายและสรุปผล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการประเมินผลการควบคุมภายใน ทางการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอ กุดจับ จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินถึงความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอ กุดจับ จังหวัดอุดรธานี และนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ไขปรับเปลี่ยนระบบการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีให้มีความสอดคล้องกับระบบการควบคุมภายใน ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และให้เหมาะสมกับสถานะแวดล้อมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในอำเภอ กุดจับ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 ลักษณะ (เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีของเทศบาลในอำเภอ กุดจับ จังหวัดอุดรธานี

กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีจำนวน 21 คน จากเทศบาลตำบลทั้งหมด 7 แห่งในแต่ละแห่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการคลัง เจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าหน้าที่บัญชี ซึ่งผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลตำบล

ส่วนที่ 3 แบบประเมินการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชี

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ของระบบการควบคุมภายในของเทศบาลตำบล

4.2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การควบคุมภายในทางการเงินและบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภอ กุดจับ จังหวัดอุดรธานี

ในการสัมภาษณ์จะใช้คำถามเป็นคำถามลักษณะปลายเปิด โดยผู้ตอบคำถามสัมภาษณ์ คือ ผู้อำนวยการคลังของแต่ละเทศบาลตำบลในแต่ละแห่งรวมทั้งหมด 7 คน

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามจากแบบสอบถามการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศอายุ การศึกษาคำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงานในเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับจังหวัดอุดรธานีแยกตามตาราง 4.1 ถึง 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	5	23.81
หญิง	16	76.19
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 16 คนคิดเป็นร้อยละ 76.19 และเพศชายจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 23.81

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
26 – 35	8	38.10
36 – 45	11	52.38
46 – 55	2	9.52
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 36 – 45 ปีจำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 52.38 รองลงมาคือช่วงอายุ 26 – 35 ปีจำนวน 8 คนคิดเป็นร้อยละ 38.10 และช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 9.52

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษาระดับปริญญาโท

การศึกษาระดับปริญญาโท	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	9	42.86
ปริญญาโท	12	57.24
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 57.24 และระดับปริญญาตรี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการกองคลัง	7	33.33
เจ้าพนักงานการเงิน	7	33.33
เจ้าพนักงานการบัญชี	7	33.33
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการคลังเจ้าพนักงานการเงิน และเจ้าพนักงานการบัญชีมีจำนวนที่เท่ากันคือตำแหน่งละ 7 คนคิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 ปี	4	19.10
6 – 10 ปี	10	47.62
11 – 15 ปี	4	19.10
มากกว่า 15 ปี	3	14.18
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่าจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6 – 10 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 47.62 รองลงมาคือช่วงระหว่าง 1 – 5 ปีจำนวน 4 คน และช่วงระหว่าง 11 – 15 ปี เท่ากันจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 19.10 และสุดท้ายคือ มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 14.18

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับจังหวัดอุดรธานีซึ่ง ประกอบด้วยอายุการก่อตั้งของเทศบาลตำบลจำนวนของพนักงานในเทศบาลตำบลประชากรในเขตการปกครอง และรายได้จากการจัดเก็บของเทศบาลตำบลโดยไม่รวมเงินอุดหนุนของทางเทศบาลตำบลได้ข้อมูลตามตารางที่ 4.6 ถึง 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุการก่อตั้งของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

อายุการก่อตั้ง	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
1 – 5 ปี	2	28.57
11 – 15 ปี	2	28.57
มากกว่า 15 ปี	3	42.86
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่าอายุการก่อตั้งของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานีแบ่งออกเป็น 3 ช่วงอายุของการก่อตั้งได้แก่ 1 – 5 ปี จำนวน 2 คน (2 แห่ง) คิดเป็นร้อยละ 28.57 ช่วงอายุของการก่อตั้งระหว่าง 11 -15 ปี มีจำนวน 2 คน (2 แห่ง) คิดเป็นร้อยละ 28.57 และมากกว่า 15 ปี จำนวน 3 คน (3 แห่ง) คิดเป็นร้อยละ 42.86

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนของพนักงานเทศบาลตำบล

จำนวนพนักงานและเจ้าหน้าที่	จำนวน(แห่ง)	ร้อยละ
มากกว่า 30 คน	7	100
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.7พบว่าทุกเทศบาลตำบลในอำเภอภูคัจับจังหวัดอุดรธานีมีพนักงานและเจ้าหน้าที่ในเทศบาลตำบลมีมากกว่า 30 คน ทั้ง 7 แห่งคิดเป็นร้อยละหนึ่งร้อย

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนของประชากรในเขตการปกครอง

จำนวนประชากรในเขตการปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 คน	4	57.14
5,001 – 10,000 คน	1	14.28
10,001 - 15,000 คน	1	14.28
15,001 – 20,000 คน	1	14.28
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่าเทศบาลตำบลในอำเภอภูคัจับมีประชากรภายใต้เขตการปกครองส่วนมากแล้วจะเป็นเทศบาลตำบลขนาดเล็กที่มีประชากรในเขตการปกครองน้อยกว่า 5,000 คน จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 12 คนจากเทศบาลตำบล 4 แห่งคิดเป็นร้อยละ 57.14 และรองลงมาคือ ช่วงประชากรในเขตการปกครอง 5,001 – 10,000คน มีผู้ตอบแบบสอบถามแห่งละ 3 คน จากเทศบาลตำบล 1 แห่งจำนวนประชากร 10,001 – 15,000 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามแห่งละ 3 คน จากเทศบาลตำบล 1 แห่ง และจำนวนประชากร 15,001 – 20,000 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามแห่งละ 3 คนจากเทศบาลตำบล 1 แห่งคิดเป็นร้อยละ14.28

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้จากการจัดเก็บโดย
ไม่รวมเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

รายได้ที่สามารถจัดเก็บได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนรัฐบาล	จำนวน(แห่ง)	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 ล้านบาท	7	100.00
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4 – 9 พบว่ารายได้จากการจัดเก็บโดยไม่รวมกับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลของ
เทศบาลตำบลในอำเภอภูดงจังหวัดอุดรธานีเป็นเทศบาลตำบลขนาดเล็กมีพื้นที่ส่วนมากเป็นพื้นที่
ประกอบเกษตรกรรมจึงทำให้การจัดเก็บรายได้ต่างๆ ได้น้อย โดยเทศบาลตำบลในอำเภอภูดงจับ
ทั้งหมด 7 แห่งมีรายได้ในการจัดเก็บรายได้ในช่วงที่น้อยกว่า 3 ล้านบาทต่อปี

ส่วนที่ 3 แบบประเมินระบบควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี

จากการศึกษาถึงความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในทางการเงิน
และการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี โดยแบ่งตามกิจกรรมการ
ดำเนินงานทางการเงินและการบัญชี 6 กิจกรรมคือการเก็บรักษาเงินโดยทั่วไปการรับเงินการ
จ่ายเงิน เงินฝากธนาคารเงินฝากคลังและเงินทรองยืมโดยจำแนกตามตารางที่ 4 – 10 ถึง 4 – 15
ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิจกรรมที่ 1 การรักษาเงินโดยทั่วไป

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยแปดผล ของระบบการควบคุมภายในด้านการเก็บรักษาเงิน โดยทั่วไป

1. จุดประเมินการจัดเก็บรักษาเงินโดยทั่วไป		ระดับของการควบคุมภายใน				รวม	ค่าเฉลี่ย (แปดผล)
		1 ไม่มีการ ควบ	2 ยังไม่ดีพอ	3 ดี พอสมควร	4 มีการควบ คุมที่ดี		
1. มีสถานที่และตู้รับฝากสำหรับเก็บรักษาเงินที่ปลอดภัย	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	3 14.29	18 85.71	21 100.00	3.86 ดีมาก
2. มีการจัดตั้งคณะกรรมการรักษาเงินสดที่ได้รับจากการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบ	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	2 9.52	19 90.48	21 100.00	3.91 ดีมาก
3. มีการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เป็นประจำทุกวัน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	6 28.57	9 42.86	6 28.57	21 100.00	3.00 ดี
4. การเก็บรักษาเงินถูกต้องตามระเบียบและ อยู่ภายในวงเงินเก็บรักษา	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	3 14.29	18 85.71	21 100.00	3.86 ดีมาก
5. ไม่มีเช็คหรือใบสำคัญหรือใบยืมที่ไม่ ถูกต้องไว้แทนตัวเงิน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	3 14.29	18 85.71	21 100.00	3.86 ดีมาก
6. การแบ่งแยกหน้าที่ เช่น ผู้รักษาเงินกับ ผู้ที่ทำบัญชีเงินสดเป็นคนละคน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	18 85.71	0 0.00	3 14.29	21 100.00	2.29 ปรับปรุง
7. ผู้รักษาเงิน ไม่เคยมอบให้กรรมการผู้เดียว ถืออุกฤษ์ทั้งหมด	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	6 28.57	15 76.19	21 100.00	3.71 ดีมาก
8. การตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายเงินก่อนอนุมัติสั่งจ่าย	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	3 14.29	18 85.71	21 100.00	3.86 ดีมาก
9. ผู้ตรวจสอบภายในหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทำการตรวจนับเงินสดโดยไม่ บอกล่วงหน้า	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	6 28.57	15 76.19	21 100.00	3.71 ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.56 ดีมาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีใน กิจกรรมการรักษาเงิน โดยทั่วไปของเทศบาลตำบลในอำเภออุ้มฉ่อง จังหวัดอุดรธานี มีค่าเฉลี่ยรวมจากการประเมิน คือ 3.56 ถือว่ามีการควบคุมภายในที่ดีซึ่งในแต่ละจุดประเมินพบว่ามีความเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.91 ในด้านมีการจัดตั้งคณะกรรมการรักษาเงินที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบรองลงมาคือค่าเฉลี่ย 3.86 มีสถานที่และผู้นิรภัยสำหรับเก็บรักษาเงินที่ปลอดภัยการเก็บรักษาเงินถูกต้องตามระเบียบอยู่ภายในวงเงินเก็บรักษาไม่มีเช็คหรือใบสำคัญหรือใบยืมที่ไม่ถูกต้องไว้แทนตัวเงินและการตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายเงินก่อนอนุมัติสั่งจ่าย โดยทั้ง 4 จุดประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากันและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 2.29 การแบ่งแยกหน้าที่เช่นผู้รักษาเงินกับผู้ทำบัญชีเงินสดเป็นบุคคลคนละคน

กิจกรรมที่ 2 การรับเงิน

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยแปลผลของระบบการควบคุมภายในด้านการรับเงิน

2. จุดประเมินการรับเงิน		ระดับของการควบคุมภายใน				รวม	ค่าเฉลี่ยแปลผล
		1 ไม่มีการควบคุม	2 ยังไม่ดีพอ	3 ดีพอสมควร	4 มีการควบคุมที่ดี		
1. ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
2. ใช้ใบเสร็จรับเงินที่เล่มสำหรับรายรับ ประเภทเดียวกัน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	6 28.57	15 71.43	21 100.00	3.71 ดีมาก
3. ใบเสร็จรับเงินมีเลขลำดับเล่มที่และฉบับ ที่พิมพ์ไว้ล่วงหน้า	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
4. การจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
5. ใบเสร็จรับเงินที่ยังไม่ได้ใช้ เก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยและมีการทำทะเบียนคุมเพื่อให้ทราบจำนวนที่คงเหลืออยู่ในมือทั้งหมด	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
6. การเบิกใช้แต่ละครั้งผู้เบิกได้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
7. ใบเสร็จรับเงินที่ใช้แล้ว มีการสอบทาน ว่าได้มีการลงบัญชีครบทุกฉบับ	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
8. ใบเสร็จรับเงินที่ยกเลิกหรือไม่ใช้ มีการ ชิดฆ่าและเก็บไว้ให้ครบชุด	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

2. จุดประเมินการรับเงิน		ระดับของการควบคุมภายใน				รวม	ค่าเฉลี่ย แปลผล
		1 ไม่มีการ ควบคุม	2 ยังไม่ดี พอ	3 ดี พอสมควร	4 มีการควบคุม ที่ดี		
9. การรับส่งเงินระหว่างเจ้าหน้าที่ มี การสอบยอดจำนวนตามสำเนา ใบเสร็จรับเงินและมีหลักฐานลงชื่อ รับส่ง เงินระหว่างกัน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
10. ระยะเวลาการส่งเงิน จะนำส่ง เจ้าหน้าที่การเงินในวันที่รับเงิน หรือ วันทำการถัดไป	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	3 14.29	18 85.71	21 100.00	3.86 ดีมาก
11. ใบเสร็จรับเงินที่ไม่ได้ใช้ เมื่อสิ้น ปีงบประมาณมีการปฐหรือเจาะรู หรือประทับ ตราเลิกใช้ทุกครั้ง	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
12. มีการกำหนดว่าเช็คที่ได้รับ จะต้อง “ขีดคร่อม” เพื่อเข้าบัญชีของ หน่วยงาน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
13. หน้าที่ของเจ้าหน้าที่รับเงินใน แขนง การเงินแยกตามหน้าที่ ดังต่อไปนี้ ก. บันทึกบัญชีเงินสดและเงิน ฝาก ธนาคาร ข. นำเงินสดฝากธนาคาร ค. กระทบยอดเงินสดและเงิน ฝาก ธนาคาร ง. ลงนามการจ่ายเช็ค	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	18 85.71	0 0.00	3 14.29	21 100.00	2.29 ปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยรวม							3.84 ดีมาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าค่าเฉลี่ยของจุดประเมินด้านการรับเงินมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.84 เป็นค่าเฉลี่ยที่สูง โดยถือว่ามีการควบคุมภายในที่ดีและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดของจุดประเมินด้านการรับเงินอยู่ที่ 4.00 เกือบทุกเรื่องซึ่งทางเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจันจ้งหวัดอุดรธานีให้ความสำคัญทุกกระบวนการของกิจกรรมการรับเงิน ยกเว้นในเรื่องของระยะเวลาการส่งเงิน ซึ่งจะนำส่งเจ้าหน้าที่การเงินในวันที่รับเงินหรือวันทำการถัดไปมีค่าเฉลี่ยคือ 3.86 รองลงมาคือ กระบวนการด้านการใช้

ใบเสร็จรับเงินที่ละเล่มสำหรับรายรับประเภทเดียวกันคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.71 และในเรื่องของหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รับเงินในแผนกการเงินคิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.29

กิจกรรมที่ 3 การจ่ายเงิน

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยแปดผล ของระบบการควบคุมภายในด้านการจ่ายเงิน

3. จุดประเมินการจ่ายเงิน		ระดับของการควบคุมภายใน				รวม	ค่าเฉลี่ยแปดผล
		1 ไม่มีการควบคุม	2 ยังไม่ได้พอ	3 ดีพอสมควร	4 มีการควบคุมที่ดี		
1. มีระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่าย เงินอย่างชัดเจน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
2. การจ่ายเงินจ่ายเป็นเช็คยกเว้นค่าใช้จ่าย เล็กน้อยจ่ายจากเงินสดย่อย	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
3. เช็คที่ไม่ได้ใช้มีการขีดฆ่าเพื่อป้องกันมิให้นำมาใช้อีก	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
4. ออกเช็คสั่งจ่ายโดยระบุชื่อผู้รับเงินเท่านั้น	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
5. มีการควบคุมเช็คที่ยังไม่ใช้อย่างเหมาะสม	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	9 42.86	12 57.14	21 100.00	4.00 ดีมาก
6. การจ่ายเงินทุกประเภทมีเอกสารใบสำคัญประกอบการจ่ายเงินครบถ้วน และ ถูกต้องตามระเบียบ	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	3 14.29	3 14.29	15 71.43	21 100.00	3.57 ดีมาก
7. มีการตรวจสอบหลักฐานทุกรายการ ก่อนการจ่ายเงินทุกครั้งว่าจ่ายได้ตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะ รัฐมนตรี	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
8. ผู้เขียนเช็คเป็นคนละคนกับผู้อนุมัติใบสำคัญจ่าย	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
9. หน้าที่ของผู้เซ็นเช็ค แยกต่างหากจาก หน้าที่ดังต่อไปนี้ ก. เก็บรักษาเงินสดย่อย ข. อนุมัติใบสำคัญจ่ายเงิน ค. บันทึกบัญชีเงินสด/เงินฝาก ธนาคาร ง. บันทึกรายการบัญชีแยกประเภท	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	6 28.57	15 71.43	21 100.00	3.71 ดีมาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

3. จุดประเมินการจ่ายเงิน		ระดับของการควบคุมภายใน				รวม	ค่าเฉลี่ย แปลผล
		1 ไม่มีการ ควบคุม	2 ยังไม่ดี พอ	3 ดี พอสมควร	4 มีการควบคุม ที่ดี		
10. มีการระบุงเงินและผู้มีอำนาจในการลงนาม สั่งจ่ายเช็ค	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	3 14.29	6 28.57	12 57.14	21 100.00	3.43 ดี
11. ไม่มีการลงลายมือชื่อในเช็คเพื่อสั่งจ่ายเงินไว้ล่วงหน้า	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
12. มีการกำหนดให้ผู้มีอำนาจลงนามในเช็คสั่งจ่ายมากกว่าหนึ่งคน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
13. มีการส่งเช็คให้ผู้รับทันทีเมื่อลงนามแล้วมีการจำกัดผู้มีสิทธิที่จับต้องเช็ค	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	6 28.57	9 42.86	6 28.57	21 100.00	3.00 ดี
14. การจ่ายเงินให้แก่ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ หรือผู้ไม่มีสิทธิรับเงิน จ่ายโดยมีหนังสือ มอบอำนาจ	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	12 57.14	3 14.29	6 28.57	21 100.00	2.71 ดี
15. ไม่มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อจ้าง และการเงิน รับเงินแทน ผู้มีสิทธิรับเงิน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
16. มีการประทับตราใบสำคัญเมื่อจ่ายเงินแล้ว	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
ค่าเฉลี่ย							3.96 ดีมาก

จากตารางที่ 4.12 ในกิจกรรมที่ 3 ด้านการจ่ายเงินพบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.96 ถือว่ามีการควบคุมภายในที่ดี โดยค่าเฉลี่ยของจุดประเมินย่อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ได้แก่ มีกระบวนการควบคุมภายในเรื่องของการมีข้อบังคับในการเบิกจ่ายเงินอย่างชัดเจน โดยการจ่ายเงินให้จ่ายเป็นเช็คเว้นแต่รายจ่ายเล็กน้อยที่จ่ายจากเงินสดย่อยมีการกำหนดให้ออกเช็คสั่งจ่ายโดยระบุชื่อผู้รับเงินเท่านั้นเช็คที่มีการยกเลิกได้มีการปิดงา เพื่อป้องกันไม่ให้นำไปใช้อีกและมีการควบคุมเช็คซึ่งยังไม่ได้ใช้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งมีการตรวจสอบหลักฐานทุกรายการก่อนการจ่ายเงินทุกครั้งว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของคณะรัฐมนตรีผู้เขียนเช็คเป็นคนละคนกับผู้อนุมัติใบสำคัญจ่ายไม่มีการลงลายมือชื่อใช้เช็คเพื่อสั่งจ่ายเงินไว้ล่วงหน้ามีการกำหนดให้ผู้มีอำนาจลงนามในเช็คที่สั่งจ่ายมากกว่าหนึ่งคนมีการประทับตราใบสำคัญเมื่อจ่ายเงินแล้วรองลงมาเป็นเรื่องของหน้าที่ของผู้

เซ็นเช็ค มีค่าเฉลี่ย 3.71 และการจ่ายเงินทุกประเภทมีเอกสารใบสำคัญประกอบการจ่ายเงินครบถ้วน และถูกต้องตามระเบียบมีค่าเฉลี่ย 3.57 ตามลำดับ ซึ่งถือว่ามึระดับการควบคุมภายในที่ดีมากในส่วนที่ถือว่ามึระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้างได้แก่ด้านมีการระบุงเงินและอำนาจในการลงนาม สั่งจ่ายเช็ค มีค่าเฉลี่ย 3.43 มีการส่งเช็คให้ผู้รับทันทีเมื่อลงนามแล้ว มีการจำกัด ผู้มีสิทธิที่จับต้องเช็คมีค่าเฉลี่ย 3.00 และการจ่ายเงินให้แก่ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่หรือผู้ไม่มีสิทธิรับเงินจ่ายโดยมีหนังสือมอบฉันทะของผู้มีสิทธิรับเงิน มีค่าเฉลี่ย 2.71 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 4 เงินฝากธนาคาร

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยแปดผล ของระบบการควบคุมภายในด้านเงินฝากธนาคาร

4.จุดประเมินเงินฝาก ธนาคาร		ระดับของการควบคุมภายใน				รวม	ค่าเฉลี่ย แปดผล
		1 ไม่มีการ ควบคุม	2 ยังไม่ดี พอ	3 ดี พอสมควร	4 มีการควบคุม ที่ดี		
1. ธนาคารที่ฝากเงินไว้นั้นเป็น ธนาคารที่ ได้รับอนุมัติให้ฝากเงินได้ ตามระเบียบ หรือ กฎหมายที่กำหนด ไว้	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
2. การเปิดบัญชีธนาคาร และการ กำหนดผู้มีอำนาจในการสั่งจ่ายได้รับ มอบอำนาจอย่าง ถูกต้อง	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
3. มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติที่แจ้ง ให้ ธนาคารทราบ เมื่อมีการเปลี่ยนผู้ มีอำนาจใน การลงนามจ่ายเช็ค	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
4. มีการตั้งคณะกรรมการฝากถอน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
5. กรณีรับเช็คที่ฝากคืนจากธนาคารมี การ ลงบัญชีคุมและมีการติดตามทุก รายการ	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
6. มีการเก็บรักษาสมุดคู่ฝาก ใบนำ ฝากธนาคาร และต้น ขั้วเช็คไว้ เรียบร้อย	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

4.จุดประเมินเงินฝาก ธนาคาร		ระดับของการควบคุมภายใน				รวม	ค่าเฉลี่ย แปลผล
		1 ไม่มีการ ควบ	2 ยังไม่ดีพอ	3 ดี พอสมควร	4 มีการควบ คุมที่ดี		
7. มีการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร อย่างน้อย เดือนละครั้ง	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
8. ผู้มีหน้าที่พิสูจน์ยอดเงินฝาก ธนาคารไม่ได้ ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ ก. ลงนามในเช็ค ข. ลงรายการในสมุดเงินสด ค. เก็บรักษาและรับจ่ายเงินสด	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	18 85.71	0 0.00	3 14.29	21 100.00	2.29 ปรับปรุง
9. ใบแจ้งยอดเงินฝาก มีการส่ง โดยตรงไปยัง ผู้จัดการงบประมาณ	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	6 28.5700	15 71.43	21 100.00	3.71 ดีมาก
10. มียอดคงเหลือบัญชีเงินฝาก ธนาคาร มีการคุมยอดด้วยบัญชีแยก ประเภททั่วไป	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
11. ผู้ตรวจสอบภายในตรวจผลการ พิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารแล้วทุก ครั้ง	จำนวน ร้อยละ	21 100.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	1.00 ปรับปรุง
12. ผลการพิสูจน์ยอดเงินฝาก ธนาคารได้เสนอผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
13. มีการควบคุมเช็คซึ่งผู้รับยังมีได้ นำไปขึ้น เงินเป็นเวลานาน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	6 28.57	15 71.43	21 100.00	3.71 ดีมาก
ค่าเฉลี่ย							3.51 ดีมาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่าจุดประเมินที่ 4 ด้านเงินฝากธนาคารมีค่าเฉลี่ยรวม 3.51 ถือว่ามีระดับการควบคุมภายในที่ดี และจุดประเมินย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 คือเรื่องของธนาคารที่ฝากเงินไว้ นั่นเป็นธนาคารที่ได้รับอนุมัติให้ฝากเงินได้ตามระเบียบหรือกฎหมายที่กำหนดไว้ การเปิดบัญชีธนาคารและการกำหนดผู้มีอำนาจในการลงนามสั่งจ่ายได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้อง มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติที่เข้มงวดให้ธนาคารทราบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจในการลงนามจ่ายเช็ค และมีการจัดตั้งคณะกรรมการฝากและถอนเงิน ในกรณีที่มีการรับเช็คที่ฝากคืนจากธนาคารมีการลงบัญชีคุมหรือจัดทำทะเบียนคุมและมีการติดตามทุกรายการการเก็บรักษาสมุดคู่ฝาก

ใบนำฝากธนาคารและต้นขั้วเช็คไว้อย่างเรียบร้อยมีการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารอย่างน้อยเดือนละครั้งยอดคงเหลือบัญชีเงินฝากธนาคารมีการคุมยอดด้วยบัญชีแยกประเภททั่วไปและผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารได้นำเสนอต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้งรองลงมาเป็นเรื่องของ ใบแจ้งยอดเงินฝากมีการส่งโดยตรงไปยังผู้จัดทำบทสรุปยอดและมีการควบคุมเช็คซึ่งผู้รับยังมีได้นำไปขึ้นเงินเป็นเวลานานมีค่าเฉลี่ย 3.71 ถือว่ามีระดับการควบคุมภายในที่ดีส่วนเรื่องที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขคือผู้มีหน้าที่พิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารไม่ได้ทำหน้าที่ลงนามในเช็คลงรายการในสมุดเงินสดเก็บรักษาและรับจ่ายเงินสด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.29 ถือว่ามีระดับการควบคุมภายในยังไม่ดีเพียงพอต้องปรับปรุงและเรื่องของผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารแล้วทุกครั้งมีค่าเฉลี่ยที่ 1.00 ถือว่าไม่มีระบบการควบคุมภายใน

กิจกรรมที่ 5 ด้านเงินฝากคลัง

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยแปลผลของระบบการควบคุมภายในด้านเงินฝากคลัง

5. จุดประเมินเงินฝากคลัง		ระดับของการควบคุมภายใน				รวม	ค่าเฉลี่ยแปลผล
		1 ไม่มีการควบคุม	2 ยังไม่ดีพอ	3 ดีพอสมควร	4 มีการควบคุมที่ดี		
1. ประเภทเงินที่ฝากและถอนเป็นไปตามระเบียบ	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการฝาก หรือถอนเงินจากคลัง	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
3. มีการเก็บรักษาสมุดคู่ฝากใบนำส่ง และฎีกาเงินนอกงบประมาณไว้เรียบร้อย	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
4. มีการพิสูจน์ยอดเงินฝากคลังอย่างน้อย เดือนละครั้ง	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	6 28.57	15 71.43	21 100.00	3.71 ดีมาก
5. ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากแล้วทุกครั้ง	จำนวน ร้อยละ	21 100.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	1.00 ปรับปรุง
6. ผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากคลังได้นำเสนอผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	6 28.57	15 71.43	21 100.00	3.71 ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.40 ดี

จากตารางที่ 4.14 จุดประเมินที่ระดับเงินฝากคลังพบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.40 ถือว่ามีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควรแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้างและจุดประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 4.00 มี 3 เรื่องได้แก่ประเภทเงินที่ฝากและถอนเป็นไปตามระเบียบมีการแต่งตั้งคณะกรรมการฝากถอนมีการเก็บรักษาสมุดคู่ฝากใบนำส่งและฎีกาเงินนอกงบประมาณ ไว้เรียบร้อยถือว่ามีการควบคุมภายในที่ดี รองลงมาคือเรื่องมีการพิสูจน์เงินฝากคลังอย่างน้อยเดือนละครั้งผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากคลังได้เสนอผู้บังคับบัญชาทุกครั้งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.71 ถือว่ามีระดับการควบคุมภายในที่ดี ส่วนเรื่องที่ไม่มีการควบคุมภายในคือเรื่องของผู้ตรวจสอบภายในตรวจผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากแล้วทุกครั้งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.00

กิจกรรมที่ 6 ด้านเงินทอรองยืม

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยแปลผล ของระบบการควบคุมภายในด้านเงินทอรองยืม

6. จุดประเมินเงินทอรองยืม		ระดับของการควบคุมภายใน				รวม	ค่าเฉลี่ยแปลผล
		1 ไม่มีการ ควบคุม	2 ยังไม่ดี พอ	3 ดี พอสมควร	4 มีการ ควบคุม ที่ดี		
1. ใบยืมเงินทอรองได้รับอนุมัติโดยผู้มีอำนาจตามระเบียบ	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
2. ผู้ยืมเงินทอรองกับผู้อนุมัติเป็นบุคคลคนละคนกัน	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
3. การยืมเงินทอรองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ตามระเบียบเท่านั้น	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	21 100.00	0 0.00	21 100.00	3.00 ดี
4. มีการควบคุมเงินทอรองยืมที่เกินกำหนด มีการเร่งรัดให้ส่งคืนตามกำหนด	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	18 85.71	3 14.29	21 100.00	3.14 ดี
5. เงินทอรองยืมที่เกินกำหนดมีการเร่งรัดให้ส่งคืนตามระเบียบ	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	21 100.00	0 0.00	21 100.00	3.00 ดี
6. ไม่อนุมัติให้ยืมเงินทอรองใหม่หากยังไม่คืนเงินทอรองรายเก่า	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
7. เมื่อได้รับเงินคืนเงินทอรองยืมได้มีการออกใบเสร็จรับเงิน หรือใบสำคัญและบันทึก การรับคืนในสัญญาการยืมเงินทอรอง	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	0 0.00	21 100.00	21 100.00	4.00 ดีมาก
8. มีการเก็บรักษาสัญญาการยืมเงินทอรองที่ยังไม่ส่งใช้ไว้อย่างเป็นระเบียบในที่ปลอดภัย	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	0 0.00	21 100.00	0 0.00	21 100.00	3.00 ดี
ค่าเฉลี่ยรวม							3.52 ดีมาก

จากตารางที่ 4.15 จุดประเมินที่ 6 เงินตรองยืมพบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมคือ 3.52 ถือว่ามีระดับการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งจุดประเมินย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 4.00 โดยถือว่ามี การควบคุมภายในที่ดีมาก 4 เรื่อง ได้แก่ ใบยืมเงินตรองได้รับอนุมัติโดยผู้มีอำนาจตามระเบียบ ผู้ยืมเงินตรองกับผู้อนุมัติเป็นบุคคลคนละคนกัน ไม่อนุมัติให้ยืมเงินตรองใหม่หากยังไม่ส่งใช้เงินตรองยืมรายเก่า และเมื่อได้รับคืนเงินตรองยืมมีการออกใบเสร็จรับเงิน หรือใบรับใบสำคัญและบันทึกการรับคืนในสัญญาการยืมเงินตรอง จุดประเมินย่อยที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือเรื่องมีการควบคุมเงินตรองยืมที่เกินกำหนด มีการเร่งรัดให้ส่งคืนตามกำหนดมีค่าเฉลี่ย 3.14 และเรื่องการยืมเงินตรองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามระเบียบเท่านั้น เงินตรองยืมที่เกินกำหนดมีการเร่งรัดให้ส่งคืนตามระเบียบมีการเก็บรักษาสัญญาการยืมเงินตรอง ที่ยังไม่ส่งใช้ไว้อย่างเป็นระเบียบในที่ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 3.00 ตามลำดับ ถือว่ามีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควรแต่มีข้อบกพร่องอยู่บ้าง

ส่วนที่ 4 สรุปประเด็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการประเมินการควบคุมภายในทางด้านการเงินและบัญชีของเทศบาลในอำเภออุตุจันจังหวัดอุดรธานีได้ให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรมีการเพิ่มกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชี มีจำนวน 14 คนที่ให้ข้อเสนอแนะ
2. ควรให้มีระบบสารสนเทศทางด้านการเงินและบัญชีที่มีความเหมาะสมกับเทศบาลตำบล เพื่อช่วยลดความผิดพลาด มีจำนวน 12 คนที่ให้ข้อเสนอแนะ
3. ควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมทักษะการใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานทางด้านการเงินและบัญชี แก่เจ้าหน้าที่ ที่มีความเกี่ยวข้อง มีจำนวน 9 คนที่ให้ข้อเสนอแนะ
4. ควรส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านระบบการควบคุมภายในแก่พนักงานและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลมีจำนวน 14 คนที่ให้ข้อเสนอแนะ

4.2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การควบคุมภายในทางด้านการเงินและบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจันจังหวัดอุดรธานี

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการคลังของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจัน 7 แห่งรวมทั้งหมด 7 คนโดยลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด นำมาสรุปใจความสำคัญแบ่งเป็น 5 ด้านตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.16 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
กับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมทางการเงินและการบัญชี

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาล ตำบลในอำเภอภูคัจับ
สภาพแวดล้อมของการควบคุม	
1. มาตรการเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตและ จริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของกองคลัง	พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
2. ความเพียงพอและเหมาะสมด้านความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่	พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และคำสั่งแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ในแต่ละส่วนงาน ของแต่ละ เทศบาลตำบล
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความ เป็นอิสระจากคณะกรรมการบริหาร	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การตรวจสอบเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ส่วนที่ 1 การแต่งตั้งคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการ
4. การแบ่งแยกหน้าที่ทางการเงินและการ บัญชี ตามโครงสร้าง	พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน มาตรา 48 อนุวิ สตี การบริหารงานบุคคลของเทศบาลให้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
5. การกำหนดนโยบายด้านทรัพยากรบุคคล ด้านต่างๆ	พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

4.2.1 สรุปผลการสัมภาษณ์การควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุมทาง การเงินและการบัญชี

จากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์พบว่าผู้อำนวยการคลังของเทศบาลตำบลทั้ง
7 แห่งมีการตอบคำถามในจุดที่ประเมินการควบคุมภายในตามแบบสัมภาษณ์การควบคุมภายใน
ดังต่อไปนี้

- 1) มาตรการเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่กองคลังของ
เทศบาลตำบล

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คนจากเทศบาลตำบลในอำเภออุ้มผางทั้งหมด 7 แห่ง ตอบว่าไม่มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติในด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมไว้อย่างชัดเจน โดยมีเพียงแต่ระเบียบในการปฏิบัติงานในแต่ละตำแหน่งงานเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามได้มีการสื่อสารและแจ้งให้พนักงานและเจ้าหน้าที่ทราบถึงบทลงโทษต่างๆ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และยังมีโครงการในการอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและมีความใกล้ชิดกับพุทธศาสนาเพื่อให้บุคลากรของเทศบาลตำบลได้ตระหนักถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรม

2) ความเพียงพอและความเหมาะสมด้านความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกัน จำนวน 5 คน ให้คำตอบว่าในการบรรจุหรือแต่งตั้งพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในส่วนงานของเทศบาลตำบลแต่ละแห่ง มีข้อกำหนดอย่างชัดเจนจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในแต่ละส่วนงาน

ผู้อำนวยการคลัง ที่แสดงความเห็นแตกต่างมี 2 คน ให้คำตอบว่า จากการที่เทศบาลตำบล ยกฐานะจาก องค์การบริหารส่วนตำบลมาเป็นเทศบาลตำบล ภาระงานมากขึ้น ขอบเขตของงานมากขึ้น แต่บุคลากรยังคงเป็นกลุ่มเดิม ทำให้ต้องมีการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในภาระงานใหม่ที่เพิ่มมากขึ้นและยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการเงินและบัญชีอยู่หลายตำแหน่ง

3) การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระจากคณะกรรมการบริหาร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คนคือไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระจากคณะกรรมการบริหาร เพราะงานด้านการตรวจสอบเป็นหน้าที่ของปลัดเทศบาลตำบล แต่ก็ยังอยู่ในฝ่ายบริหารของทางเทศบาลตำบล อาจจะขาดความเป็นอิสระอยู่บ้าง ซึ่งโครงสร้างจะแตกต่างจากเทศบาลขนาดใหญ่ที่มีหน่วยงานแบ่งแยกออกจากสำนักงานปลัดเทศบาลอย่างชัดเจน

4) การแบ่งแยกหน้าที่ทางการเงินและการบัญชีตามโครงสร้าง

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันจำนวน 5 คน โดยให้คำตอบว่าเทศบาลตำบลแต่ละแห่งจะต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบันมาตรา 48 อนุบัญญัติการบริหารงานบุคคลของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นในเรื่องของการแบ่งแยกหน้าที่ตามโครงสร้าง

ผู้อำนวยการคลังที่แสดงความเห็นแตกต่างกันมี 2 คน ให้คำตอบว่าเพราะข้อจำกัดของจำนวนของบุคลากรและยังอยู่ในกระบวนการสรรหา จึงไม่สามารถแบ่งแยกหน้าที่ตามโครงสร้างอย่างชัดเจนได้ทำให้มีการแบ่งหน้าที่อย่างไม่เหมาะสม

5) การกำหนดนโยบายด้านทรัพยากรบุคคลด้านต่างๆ

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คนคือมีการกำหนดนโยบายด้านทรัพยากรบุคคลไว้อย่างชัดเจน เพราะได้ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในการกำหนดนโยบายด้านทรัพยากรบุคคลด้านต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน

ตารางที่ 4.17 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลในอำเภอภูจุกชัย
การประเมินความเสี่ยง	
1. กระบวนการระบุปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบล ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544
2. กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี โดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อทราบขนาดของความเสี่ยง เพื่อพิจารณาถึงผลกระทบ	
3. กระบวนการจัดการความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชีที่มีจากทั้งภายนอกและภายใน	

4.2.2 สรุปผลการสัมภาษณ์การควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี

จากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ พบว่าผู้อำนวยการคลังของเทศบาลตำบลทั้ง 7 แห่งมีการตอบคำถามใน จุดที่ประเมินการควบคุมภายในตามแบบสัมภาษณ์การควบคุมภายในดังต่อไปนี้

1) กระบวนการระบุปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบล ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าจะทำขั้นตอนดังกล่าวต่อเมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือแจ้งและให้จัดทำแบบฟอร์มการระบุความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจมาให้ เพื่อทำการระบุความเสี่ยงที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานแต่การระบุความเสี่ยงขาดความมีส่วนร่วมของคนภายในหน่วยงาน เป็นการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่คนเดียวหรือสองคนในการจัดทำ

2) กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชีโดยใช้เทคนิคต่างๆเพื่อทราบขนาดของความเสี่ยงเพื่อพิจารณาถึงผลกระทบ

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่ามีกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชีแต่ก็ได้ยอมรับว่าเป็นกระบวนการที่มอบหมายให้บุคลากรคนใดคนหนึ่งทำ (ส่วนมากเป็นเจ้าพนักงานบัญชีหรือเจ้าพนักงานการเงิน) ในกองคลังและไม่ได้ใช้เทคนิคในการหาขนาดของผลกระทบจากความเสี่ยง การจัดทำประเมินความเสี่ยงทางกองคลังได้รับมอบหมายให้จัดทำจากทางปลัดเทศบาลตำบลผู้รับผิดชอบทางด้าน การควบคุมภายในและการตรวจสอบของเทศบาลตำบล ซึ่งได้รับหนังสือจาก สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายให้จัดทำพร้อมแบบฟอร์มในการจัดทำส่งกลับไปยัง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินอีกครั้งกระบวนการนี้จะทำเพียงปีละครั้ง

3) กระบวนการจัดการความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชีที่มีจากทั้งภายนอกและภายใน

ผู้อำนวยการคลังของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจจับจำนวนทั้งหมด 7 คน ให้คำตอบว่าได้มีการจัดการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามแบบฟอร์มที่ทาง สตง. ได้ให้ทำส่งจัดส่ง แต่ก็เป็นการมอบหมายให้บุคลากรในกองคลัง (เจ้าพนักงานบัญชีหรือเจ้าพนักงานการเงิน) เป็นผู้จัดทำซึ่งเป็นปัจจัยภายในเท่านั้น ไม่ได้มีการจัดการความเสี่ยงภายนอกที่เกิดขึ้นและจัดส่งให้กับทาง ปลัดเทศบาลเป็นผู้รวบรวมต่อไป

ตารางที่ 4.18 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับ
ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านการ
รักษาเงิน โดยทั่วไป

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาล ตำบลในอำเภอภูดง
กิจกรรมควบคุมทางด้าน การรักษาเงินโดยทั่วไป	
1. มีสถานที่และตู้নিরภัยสำหรับเก็บรักษาเงินที่ ปลอดภัย	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับ เงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บ รักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไข เพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2548
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาเงิน	
3. วิธีการตรวจสอบเงินคงเหลือประจำวัน	
4. วิธีการเก็บรักษาเงินและวงเงินเก็บรักษา	
5. ไม่มีเช็คหรือใบสำคัญหรือใบยืมที่ไม่ถูกต้อง ไว้แทนตัวเงิน	
6. ความเพียงพอและเหมาะสมของการแบ่งแยก หน้าที่	
7. การเก็บรักษาบัญชีและตู้নিরภัย	
8. การตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิก จ่ายเงินก่อนอนุมัติสั่งจ่าย	
9. การเข้าตรวจสอบเงินของผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบ	

4.2.3 สรุปผลการสัมภาษณ์การควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมการควบคุมทางการเงินและการ
บัญชี

4.2.3.1 ด้านการรักษาเงินโดยทั่วไป

1) สถานที่และตู้নিরภัยสำหรับเก็บรักษาเงิน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า การ
เก็บรักษาเงินสดและสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงในการสูญหายได้ง่าย เช่น เงินสด โฉนดที่ดิน
ธนบัตรรัฐบาล ฯลฯ ได้มีมาตรการในการเก็บรักษาในตู้নিরภัยเป็นอย่างดี และทำทะเบียนคุมอย่าง
ชัดเจน เมื่อได้เก็บรักษาเงินในตู้নিরภัย แล้วให้ลงบัญชีเงินสดและทะเบียนตามจำนวนเงินที่ได้รับใน

แต่ละวัน ยกเว้นกรณีได้รับเงินหลังปีบัญชี คือหลังจากเวลา 15.30 น. ก็ให้นำรายการนั้นมาลงบัญชีในวันทำการถัดไปโดยให้หมายเหตุหลังสำเนาใบเสร็จรับเงินว่าได้รับเงินหลังปีบัญชี

2) การแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาเงิน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า การเก็บรักษาเงินในตู้নিরক্ষণนายกเทศมนตรีมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน 3 คนประกอบด้วยผู้อำนวยการคลัง 1 คนและพนักงานส่วนท้องถิ่น (เจ้าหน้าที่ในส่วนคลัง) 2 คนก่อนที่จะเก็บรักษาเงินในตู้নিরক্ষণให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินร่วมกันตรวจสอบเงิน และหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เมื่อสิ้นเวลารับเงินให้รวบรวมจำนวนเงินที่ได้รับในแต่ละวันนำฝากธนาคารในวันนั้นถ้าไม่ทันให้เก็บรักษาไว้ในตู้নিরক্ষণ และนำฝากธนาคารในวันถัดไป

3) วิธีการตรวจสอบเงินคงเหลือประจำวัน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า คณะกรรมการเก็บรักษาเงินร่วมกันตรวจสอบเงินและหลักฐานแทนตัวเงินกับจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันเมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้วก็จะนำเข้าไปเก็บรักษาในตู้নিরক্ষণและให้คณะกรรมการทุกคนลงลายมือในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน ทุกครั้งซึ่งผู้อำนวยการคลังนำเสนอรายงานเงินคงเหลือประจำวันผ่านปลัดเทศบาลตำบลและนำเสนอต่อนายกเทศมนตรีทราบทุกวัน

4) วิธีการเก็บรักษาเงินและวงเงินเก็บรักษา

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า วงเงินที่เก็บรักษาในตู้নিরক্ষণเก็บได้ไม่เกิน 2,000 บาท แต่สามารถขออนุมัติขยายวงเงินต่อนายกเทศมนตรีได้รวมไม่เกิน 8,000–10,000 บาท

5) ไม่มีเช็คหรือใบสำคัญหรือใบยืมที่ไม่ถูกต้องไว้แทนตัวเงิน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าในการอนุมัติใบสำคัญ ใบยืม หรือฎีกา จะมีการตรวจสอบจากหัวหน้าหน่วยงาน และผู้อำนวยการคลังก่อนทุกครั้งก่อนมีการอนุมัติ และนำเสนอต่อนายกเทศมนตรี ซึ่งไม่มีกรณีอนุมัติใบสำคัญ ใบยืม หรือฎีกาที่ไม่ถูกต้องโดยเด็ดขาด

6) ความเพียงพอและเหมาะสมของการแบ่งแยกหน้าที่

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 6 คน โดยให้คำตอบว่ามีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างชัดเจน พยายามแบ่งแยกหน้าที่กรรมการรักษาเงินกับผู้ทำบัญชีออกจากกัน ผู้อำนวยการคลังที่แสดงความเห็นแตกต่างมี 1 คน ให้คำตอบว่าไม่สามารถแบ่งแยกหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม เพราะกรรมการผู้รักษาเงินกับผู้ทำบัญชีเป็นคนๆ เดียวกันเนื่องจากข้อจำกัดทางด้านจำนวนของกรอบอัตรากำลังของบุคลากรที่ไม่เพียงพอ และเป็นเทศบาลตำบลขนาดเล็ก

7) การเก็บรักษาบัญชีนิรภัย

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า คณะกรรมการจะมีสิทธิในการถือฤกษ์แคะคนละ 1 ดอก เท่านั้นจะไม่ให้ผู้อื่นผู้ใดเป็นคนถือฤกษ์แคะผู้ นิรภัยทั้งหมด และในแต่ละครั้งที่มีการเปิดหรือปิดผู้นิรภัยคณะกรรมการจะต้องลงลายมือชื่อ รับทราบในทุกครั้ง เพื่อป้องกันการสูญหายของสินทรัพย์ ถ้าหากมีกรณีเงินที่กรรมการเก็บรักษาเงิน ได้รับมอบให้เก็บรักษาไม่ตรงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินและ ผู้ส่งเงินร่วมกันบันทึกจำนวนเงินที่ตรวจนับได้ ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันและลงลายมือชื่อ กรรมการและผู้ส่งเงินเป็นหลักฐาน แล้วเก็บรักษาเงินไว้ในตู้นิรภัย และรายงานให้ปลัดเทศบาล ตำบลทราบทันที เพื่อเสนอนายกเทศมนตรีสั่งการ

8) การตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายเงินก่อนอนุมัติสั่งจ่าย

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ขั้นตอนในการตรวจสอบจะมีการตรวจสอบจากผู้เขียนใบสำคัญ ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่ในแผนงาน งบประมาณในปีงบประมาณของทางเทศบาลตำบลที่ได้จัดทำขึ้น และอยู่ในเทศบัญญัติประจำปี ตรวจสอบจากหัวหน้าส่วนงานและอนุมัติ หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่กองคลังตรวจสอบใบสำคัญหรือ ฎีกา อีกครั้งและเสนอต่อผู้อำนวยการคลัง ปลัดเทศบาลตำบลและนายกเทศมนตรีต่อไป

9) การเข้าตรวจสอบเงินของผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ที่มีหน้าที่ในการ รับผิดชอบ

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า เทศบาลตำบลจะไม่มีผู้ตรวจสอบภายใน โดยตรงแต่จะเป็นความรับผิดชอบของ ปลัดเทศบาลตำบล เป็นผู้รับผิดชอบและได้มีการเข้าทำการตรวจสอบโดยเป็นการสุ่มตรวจเป็นครั้งคราว ว่ายอดรายงาน กับสินทรัพย์ที่อยู่ในตู้นิรภัยตรงกันหรือไม่ (ตรวจสอบความมืออยู่จริง) และรายงานต่อ นายกเทศมนตรีสำหรับผลการตรวจสอบ

ตารางที่ 4.19 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับ
ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านการรับเงิน

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาล ตำบลในอำเภอภูดง
กิจกรรมควบคุมด้านการรับเงิน	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับ เงิน ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2548
1. ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน	
2. มาตรการเกี่ยวกับใบเสร็จรับเงิน	
3. วิธีการเบิกใช้สมุดใบเสร็จรับเงินแต่ละครั้ง	
4. ตรวจสอบและการลงบัญชีของใบเสร็จรับเงิน	
5. วิธีการจัดการใบเสร็จรับเงินที่ยกเลิกหรือไม่ ใช้	
6. การรับส่งเงินระหว่างเจ้าหน้าที่	
7. ระยะเวลาการนำส่งเงิน	
8. วิธีการควบคุมใบเสร็จรับเงินที่ไม่ใช้ เมื่อสิ้น ปีงบประมาณ	
9. วิธีการส่งจ่ายเช็คให้กับหน่วยงาน	
10. ความเพียงพอและเหมาะสมในการแบ่งแยก หน้าที่	

4.2.3.2 สรุปผลการสัมภาษณ์การควบคุมภายในทางการเงินและบัญชี ด้านการรับเงิน

1) ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ใน
การรับเงินทุกประเภทจะต้องออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้งภายในวันที่รับเงินยกเว้น
รายได้บางประเภทที่มีการจำหน่ายธรรมเนียมที่แบบพิมพ์ระบุจำนวนเงินไว้และมีการควบคุมเล่มที่
ใบเสร็จรับเงินเช่นเดียวกันไม่ต้องออกใบเสร็จรับเงินซ้ำอีก

2) มาตรการเกี่ยวกับใบเสร็จรับเงิน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า มี
มาตรการควบคุมและการใช้ใบเสร็จรับเงินสรุปได้ดังนี้

การรับเงินจะใช้ใบเสร็จเล่มเดียวกันในการรับเงินทุกประเภท เว้นแต่รายรับที่มี
การรับจำนวนมากเป็นประจำจะแยกใบเสร็จสำหรับการรับเงินต่างหากการรับและการจ่าย

ใบเสร็จรับเงินแต่ละครั้งจะมีการลงทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินเพื่อป้องกันการหยิบเล่มผิดและการสูญหาย ใบเสร็จรับเงินจะมีกำหนดระยะเวลา 1 ปีงบประมาณเท่านั้น พอสิ้นปีงบประมาณก็จะทำการเจาะรูใบเสร็จรับเงินที่ยังคงเหลือในเล่มที่ใช้ไม่หมด และจัดทำรายงานการใช้ใบเสร็จ สรุปให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบอย่างช้าไม่เกินเดือนตุลาคม ของปีงบประมาณถัดไป รวมถึงใบเสร็จรับเงินที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบจากผู้มีอำนาจให้หน่วยงานคลังนำใบเสร็จรับเงินไปเก็บไว้ในที่ปลอดภัยอย่าให้สูญหาย

3) วิธีการเบิกใช้รับเงินแต่ละครั้ง

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่ามีมาตรการคือเมื่อมีการเบิกสมุดใบเสร็จรับเงินเล่มใหม่แต่ละครั้งจะต้องมีการลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานในการเบิกใช้งานและมีการอนุมัติจากผู้อำนวยการคลังทุกครั้งในทะเบียนคุม

4) ตรวจสอบและการลงบัญชีของใบเสร็จรับเงิน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบไปที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าเมื่อมีการออกใบเสร็จรับเงินเจ้าหน้าที่การเงิน หรือนักจัดเก็บรายได้ทำการรับเงินและออกใบเสร็จรับเงิน สำเนาเก็บไว้เป็นหลักฐานและส่งให้กับเจ้าหน้าที่บัญชี ทำการลงบัญชีต่อไป และทุกสิ้นวันจะมีการตรวจยอดบัญชีกับใบเสร็จรับเงินว่าได้ลงบัญชีครบถ้วน และถูกต้องตรงกันหรือไม่ ถ้าไม่ตรงกันก็ จะยึดหลักฐานจากใบเสร็จรับเงินและยอดเงินจากนั้นจะทำการปรับปรุงบัญชีต่อไป

5) วิธีการจัดการใบเสร็จรับเงินที่ยกเลิกหรือไม่ใช้

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าเมื่อมีการยกเลิกใบเสร็จรับเงิน ใช้วิธีการขีดฆ่าและประทับตรา “ยกเลิก” และจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานพร้อมบันทึกลงในทะเบียนคุม ว่าใบเสร็จเลขที่ดังกล่าวมีการยกเลิก

6) การรับส่งเงินระหว่างเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่ากรณีเมื่อมีการส่งมอบเงินระหว่างเจ้าหน้าที่จะมีการจัดทำใบปะหน้าเป็นบันทึกข้อความ และมีการสอบทานยอดให้ตรงกันและมีการลงลายมือชื่อรับทราบยอดเงินที่รับมอบระหว่างกัน

7) ระยะเวลาการนำส่งเงิน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบไปที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าการนำส่งเงินนั้นจะรวบรวมส่งก่อนเวลาของธนาคารปิดทำการประมาณ 15.30 น. ถ้าหากนำฝากธนาคารในวันนั้นไม่ทันจะเก็บรักษาไว้ในตู้നിรักษา และนำฝากธนาคารในวันถัดไป

8) วิธีการควบคุมใบเสร็จรับเงินที่ไม่ใช่ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าจากระเบียบของกระทรวงมหาดไทย เมื่อใบเสร็จรับเงินนั้นเมื่อสิ้นปีงบประมาณแล้ว ใบเสร็จรับเงินเล่มใดใช้รับเงิน ในปีใด ให้ใช้รับเงินในปีนั้นเท่านั้นเมื่อขึ้นปีใหม่ก็ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มใหม่ ใบเสร็จรับเงินฉบับใดยังไม่ได้ใช้ให้คงติดไว้กับเล่ม แต่ให้เจาะปรุ เจาะรู หรือประทับตราไม่ให้ เพื่อให้เป็นที่สังเกตและไม่ให้นำมาใช้รับเงินต่อไป

9) วิธีการส่งจ่ายเช็คให้กับหน่วยงาน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าในกรณีที่ได้รับเงินเป็นเช็ค ให้ใช้วิธีการ “ขีดคร่อม” หรือ Pay in slip เป็นชื่อของหน่วยงานเท่านั้น เพื่อควบคุมการสูญหายของเช็ค

10) ความเพียงพอและเหมาะสมในการแบ่งแยกหน้าที่

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 6 คน โดยให้คำตอบว่า การแบ่งแยกหน้าที่ด้านการรับเงินของเจ้าหน้าที่การเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในแต่ละแห่งไม่สามารถแบ่งแยกหน้าที่ได้ถูกต้องและเหมาะสม เช่น คนบันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร นำเงินสดฝากธนาคารและกระทบยอดเงินสดเงินฝากธนาคาร ส่วนใหญ่แล้วเป็นคนๆ เดียวกัน โดยผู้อำนวยการคลังให้เหตุผลว่ากรอบอัตรากำลังของบุคลากรไม่เพียงพอ

ผู้อำนวยการคลังที่แสดงความเห็นแตกต่างมี 1 คน ให้คำตอบว่า สามารถแบ่งแยกหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การเงินและการบัญชีได้เหมาะสมเนื่องจากมีบุคลากรเพียงพอ เพราะเป็นเทศบาลตำบลที่มีขนาดใหญ่และสามารถแบ่งหน้าที่ทางการเงินและบัญชีได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4.20 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับ
ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านการ
จ่ายเงิน

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิด ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาล ตำบลในอำเภอภูดง
กิจกรรมควบคุมด้านการจ่ายเงิน	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงิน ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2548
1. มีระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิก จ่ายเงินของเทศบาลตำบล	
2. ลักษณะการจ่ายเงินของเทศบาลตำบล	
3. วิธีการปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงิน	
4. การจัดทำเช็คสั่งจ่าย	
5. ด้านการอนุมัติเช็คสั่งจ่าย	
6. มาตรการป้องกันและควบคุมเช็ค	
7. การจ่ายเงินให้แก่ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่หรือ ผู้ไม่มีสิทธิรับเงินจ่าย	
8. ความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง	
9. ความเหมาะสมในการแบ่งแยกหน้าที่	

4.2.3.3 สรุปผลการสัมฤทธิ์ผลการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีด้านการจ่ายเงิน

1) มีระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของเทศบาลตำบล
ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า
เทศบาลตำบลแต่ละแห่งได้ใช้ระเบียบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรักษาเงินขององค์การ
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 2พ.ศ. 2548 และมีระเบียบในการจ่ายเงินที่
ชัดเจน

2) ลักษณะการจ่ายเงินของเทศบาลตำบล
ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบไปที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า
ในการจ่ายเงินในแต่ละครั้งตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยก็ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน ว่าในเรื่อง
ของการจ่ายเงิน ส่วนที่ 1 ข้อ 68 การจ่ายเงินให้แก่ เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิให้จ่ายเป็นเช็คกรณีจำเป็นที่
ไม่อาจจ่ายเป็นเช็คได้ให้จัดทำใบถอนเงินฝากธนาคารเพื่อให้ธนาคารออกตั๋วแลกเงินสั่งจ่ายให้
เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิ การจ่ายเงินผ่านธนาคารให้เป็นไปตามวิธีการที่กรมส่งเสริมการปกครอง

ท้องถิ่นกำหนด ส่วนในเรื่องของเงินสดย่อย เทศบาลตำบลแต่ละแห่งจะมีการกันเงินไว้ใช้จ่ายเป็นเงินสดไม่เกิน 2,000 บาท

3) วิธีการปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงิน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่ามีระเบียบในการปฏิบัติโดยยึดระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 2 พ.ศ. 2548 ส่วนที่ 2 หลักฐานการจ่ายเงินจะมีข้อกำหนดในการระบุหลักฐานในการจ่ายเงินในแต่ละประเภทไว้อย่างชัดเจนและจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ในกระบวนการจ่ายเงินแต่ละครั้งจะต้องมีการตรวจสอบหลักฐานก่อนการการอนุมัติการจ่ายทุกครั้งตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย และถ้าหากหลักฐานไม่ครบตามระเบียบก็จะไม่สามารถที่จะทำการเบิกจ่ายได้

เมื่อมีการอนุมัติการสั่งจ่ายเช็คเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ใบสำคัญต่างๆ แต่ละฉบับจะต้องมีการทำสัญญาลักษณะ หรือประทับตรา “อนุมัติแล้ว” เพื่อให้ทราบว่าได้มีการอนุมัติการจ่ายเรียบร้อยแล้ว และถ่ายสำเนาเก็บไว้ทั้งฝ่ายการเงินและบัญชี และเก็บเอกสารอย่างเอกสารธรรมดา

4) การจัดทำเช็คสั่งจ่าย

คลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ในการออกเช็คสั่งจ่ายมีระบุไว้ใน ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 การเขียนเช็คสั่งจ่ายให้ปฏิบัติโดยการจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่ ในกรณีซื้อ หรือเช่าทรัพย์สินหรือจ้างทำของให้ออกเช็คสั่งจ่ายการจัดทำเช็คสั่งจ่ายของเทศบาลตำบล มีการระบวงเงินและผู้มีอำนาจในการลงนามสั่งจ่ายเช็ค โดยการจ่ายเงินตามสิทธิที่พึงจะได้รับให้แก่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินถ้าในกรณีที่จะต้องสั่งจ่ายเพื่อขอรับเงินสด ต้องไม่เกิน 2,000 บาทถ้าการออกเช็คสั่งจ่ายในนามหัวหน้าหน่วยงานคลังหรือกรณีที่ไม่มีหัวหน้าหน่วยงานคลังหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ระดับสามหรือเทียบเท่าขึ้นไป และหากเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินไม่มารับเช็คภายใน 15 วันนับตั้งแต่วันที่สั่งจ่าย ให้ยกเลิกเช็คนั้น การจ่ายเงินทุกกรณีถ้าผู้จ่ายมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องหักภาษีใดๆ ไว้วันที่จ่ายเพื่อนำส่งต่อไป

5) ด้านการอนุมัติเช็คสั่งจ่าย

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ด้านการอนุมัติในเทศบาลตำบลไม่ได้มีการกำหนดวงเงินในการอนุมัติ เพราะการอนุมัติในสั่งจ่ายเช็คแต่ละครั้งจะมีการตรวจสอบหลักฐานประกอบการจัดทำเช็ค และอนุมัติเป็นครั้งไป และได้มีการลงลายมือชื่อหลังจากได้พิจารณาและตรวจสอบแล้วเท่านั้น โดยการอนุมัติเช็คคือ ผู้อำนวยการคลัง และนายกเทศมนตรี

6) มาตรการป้องกันและควบคุมเช็ค

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าการควบคุมเรื่องเช็คเมื่อเป็นเช็คที่ไม่ใช่แล้ว จะมีการทำสัญลักษณ์ หรือประทับตรา “ไม่ใช่” หรือขาดมาเพื่อป้องกันการกลับมาใช้ใหม่และเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย เป็นข้อเสนอแนะจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และมีการบันทึกในทะเบียนคุมเช็คในการยกเลิกการใช้ของเช็คใบดังกล่าว ผู้เขียนเช็คกับคนอนุมัติใบสำคัญจ่าย เป็นคนละคนกันเพราะหน้าที่ในการเขียนเช็คจะเป็นส่วนงานของเจ้าหน้าที่การเงินและผู้อนุมัติใบสำคัญจ่ายเป็นทางเจ้าหน้าที่บัญชี ผู้อำนวยการคลังเป็นผู้อนุมัติอีกครั้ง ด้านเช็คตั้งจ่ายสามารถแบ่งหน้าที่ได้อย่างชัดเจน ผู้อนุมัติเช็คเป็นคนละคนกับผู้อนุมัติใบสำคัญจ่าย และผู้จัดเก็บเงินสดย่อย และมีการกำหนดวงเงินในการอนุมัติอย่างชัดเจน

7) การจ่ายเงินให้แก่ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่หรือผู้ไม่มีสิทธิรับเงินจ่าย

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าในการรับเช็คในแต่ละครั้งถ้าหากกรณีที่ได้รับไม่สามารถรับได้ต้องมีหนังสือมอบฉันทะ หรือมอบอำนาจเพื่อมารับแทนผู้รับเท่านั้น จึงจะสามารถให้รับแทนได้ โดยไม่มีกรณียกเว้นตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

8) ความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าระเบียบและวิธีปฏิบัติด้านการจ่ายเงินจะไม่ให้เจ้าหน้าที่ทางด้านการเงินหรือเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง รับเงินแทนผู้มีสิทธิรับเงิน โดยเด็ดขาด เพราะจะถูกเพ่งเล็งในเรื่องความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้างและถือเป็นความผิดทางวินัยด้วยหากมีการละเมิดระเบียบดังกล่าว

9) ความเหมาะสมในการแบ่งแยกหน้าที่

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าการแบ่งแยกหน้าที่ได้ครบตามกระบวนการด้านการจ่ายเงิน โดยอาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 เป็นกรอบในการแบ่งแยกหน้าที่แต่ก็จะทำให้ไปกระทบเรื่องการแบ่งแยกในกิจกรรมด้านอื่นของเทศบาลตำบลเพราะความเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอแต่ก็จะพยายามให้มีผลกระทบน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.21 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับ
 ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านเงิน
 ฝากธนาคาร

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาล ตำบลในอำเภอภูซำ
กิจกรรมควบคุมด้านเงินฝากธนาคาร	
1. ธนาคารที่ฝากเงินไว้เป็นธนาคารที่ได้รับ อนุมัติให้ฝากเงินได้ตามระเบียบ หรือกฎหมาย ที่กำหนดไว้	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2547
2. การเปิดบัญชีธนาคาร และการกำหนดผู้มี อำนาจในการลงนามสั่งจ่าย	
3. กระบวนการเมื่อมีการเปลี่ยนผู้มีอำนาจใน การลงนามจ่ายเช็ค	
4. การตั้งกรรมการฝากถอน	
5. การติดตามเช็คที่ฝากคืนจากธนาคาร	
6. การเก็บรักษาสมุดคู่ฝากใบนำฝากธนาคาร	
7. กระบวนการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร	
8. การแบ่งแยกหน้าที่ทางด้านเงินฝากธนาคาร	
9. การจัดทำบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร	
10. การคุมยอดคงเหลือบัญชีเงินฝากธนาคาร	
11. การตรวจสอบผลการพิสูจน์ยอดเงินฝาก ธนาคาร	
12. การรายงานผลการพิสูจน์ยอดเงินฝาก ธนาคาร	
13. การควบคุมเช็คซึ่งผู้รับยังมีได้นำไปขึ้น เงิน	

4.2.3.4 สรุปผลการสัมภาษณ์การควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีด้านเงินฝาก

ธนาคาร

1) ธนาคารที่ฝากเงินไว้นั้นเป็นธนาคารที่ได้รับอนุมัติให้ฝากเงินได้ตามระเบียบหรือกฎหมายที่กำหนดไว้

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยระบุไว้อย่างชัดเจน ว่าธนาคารที่รับฝากนั้นต้องเป็นธนาคารที่เป็นของรัฐบาลกำหนด ส่วนมากเป็นธนาคารกรุงไทย

2) การเปิดบัญชีธนาคาร และการกำหนดผู้มีอำนาจในการลงนามสั่งจ่าย

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าการลงนามในการสั่งจ่ายเป็นระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ได้มีการกำหนดอย่างชัดเจนสำหรับองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ พ.ศ.2547 ผู้มีอำนาจเบิกถอนเงินอปท. มี 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 คือผู้บริหารเทศบาลตำบล หรือ ผู้รักษาราชการแทนกลุ่มที่ 2 คือ ปลัดเทศบาลตำบล หรือผู้รักษาราชการแทน และกลุ่มที่ 3 คือบุคคลที่ผู้บริหารเทศบาลตำบลแต่งตั้งมอบหมายให้ลงนามสั่งจ่ายเงินร่วมกับผู้บริหารเทศบาลตำบลและปลัดเทศบาลตำบล

3) กระบวนการเมื่อมีการเปลี่ยนผู้มีอำนาจในการลงนามจ่ายเช็ค

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบไปในทางเดียวกันจำนวน 7 คน โดยให้คำตอบว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจในการสั่งจ่าย จะมีการทำหนังสือแจ้งให้กับทางธนาคารทราบ พร้อมแนบหนังสือแต่งตั้งผู้มีอำนาจในการลงนาม แนบมาเพื่อเป็นหลักฐานในการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง (ส่วนมากเป็นการหมดวาระ)

4) การตั้งกรรมการฝากถอน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าตามระเบียบของทางกระทรวงมหาดไทย ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินไว้ ณ สำนักงานอย่างน้อย 3 คน ในจำนวนนี้ให้ผู้อำนวยการคลังเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งหนึ่งคนและกรรมการ เก็บรักษาเงินอื่นอีกอย่างน้อยสองคน

5) การติดตามเช็คที่ฝากคืนจากธนาคาร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าแนวทางในการปฏิบัติถ้าหากมีการรับเช็คคืนจากธนาคารจะต้องมีการลงบัญชีคุมเช็คไว้หลังจากรับเช็คคืนจากธนาคาร ในการติดตามนั้นจะมีการสอบถามและตรวจสอบจากธนาคารอีกครั้ง

6) การเก็บรักษาสมุดคู่ฝากใบนำฝากธนาคาร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ในการเก็บรักษาสมุดคู่ฝากและต้นขั้วเช็ค นั้นจะมีการไว้ในที่ปลอดภัยโดยจะมีเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดเก็บและถือกุญแจ

7) กระบวนการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า การพิสูจน์ยอดเงินฝากนั้นจะจัดทำโดยนักวิชาการบัญชีและได้ยอมรับว่าไม่ได้มีการระทบยอดเป็นประจำทุกเดือน และเมื่อจัดทำงบระทบยอดเสร็จได้มีการรายงานต่อทางปลัดเทศบาลตำบล และนายกเทศมนตรีทุกครั้ง

8) การแบ่งแยกหน้าที่ทางด้านเงินฝากธนาคาร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบไปในทางเดียวกันจำนวน 6 คน โดยให้คำตอบว่าในการแบ่งหน้าที่ในส่วนงานของงานคลังไม่สามารถที่จะแบ่งหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม โดยมีบางหน้าที่ยังคงมีความเสี่ยงอยู่บ้าง เช่น หน้าที่การลงรายการในสมุดเงินสดเป็นคนเดียวกันกับคนที่ทำหน้าที่เก็บรักษาและรับจ่ายเงินสด โดยให้เหตุผลเหมือนกันคือ จำนวนของกรอบอัตราของบุคลากรในหน่วยงานไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถแบ่งหน้าที่ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม

ผู้อำนวยการคลังที่แสดงความเห็นแตกต่างมี 1 คน ให้คำตอบว่าสามารถแบ่งแยกหน้าที่ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมในแต่ละภาระงานทางการเงินและบัญชี เพราะเทศบาลตำบล เป็นเทศบาลตำบลที่มีขนาดใหญ่และมีบุคลากรที่เพียงพอกับภาระงาน

9) การจัดทำงบระทบยอดเงินฝากธนาคาร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ใบแจ้งยอดเงินฝากจะต้องขอจากทางธนาคาร เพื่อนำไปทำงบระทบยอดเงินฝาก เจ้าหน้าที่ทำการระทบยอดเงินฝาก โดยใช้วิธี “Book to Bank to” เมื่อพบยอดที่ต่างก็จะต้องมีการบันทึกส่วนต่างและมีการปรับปรุงส่วนต่างให้เท่ากัน หลังจากที่มีการปรับปรุงบัญชี และจัดทำงบระทบยอดแล้วก็จะเสนอต่อ ผู้อำนวยการคลัง ปลัดอำเภอทำการตรวจสอบและเสนอต่อผู้บริหารต่อไป แต่จากการขอคู่มือรายงานและข้อทักท้วงของทาง สดง. เทศบาลตำบลในอำเภออุตุจันจหวัดอุดรธานี ได้รับข้อทักท้วงจาก สดง. ในกรณียอดเงินคงเหลือตามบัญชีไม่ตรงกับหนังสือรับรองของธนาคาร BANKSTATEMENT มิได้จัดทำงบระทบยอดเงินฝากธนาคารจัดทำไม่เป็นประจำทุกเดือนและได้สอบถามไปยังผู้อำนวยการคลังอีกครั้ง มีบางแห่งได้ยอมรับว่าเป็นจริง แต่ไม่ใช่เพราะเกิดจากการทุจริตแต่ประการใด แต่เป็นการระทบยอดที่ไม่ตรงกัน และข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงานที่สะสมมาทำให้จัดทำงบระทบยอดไม่ทัน

10) การคุมขอดคงเหลือบัญชีเงินฝากธนาคาร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ในกระบวนการของบัญชีทุกประเภทมีการจัดทำบัญชีแยกประเภทอยู่แล้ว และรวมถึงยอดคงเหลือของเงินฝากธนาคารด้วย

11) การตรวจผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบไปที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า เทศบาลตำบลไม่มีผู้ตรวจสอบภายในโดยตรง แต่มีปลัดเทศบาลตำบลเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบในด้านต่างๆ ของทางเทศบาลและมีการรายงานตรงต่อปลัดเทศบาลตำบลในผลการตรวจสอบ และรายงานต่อนายกเทศมนตรีต่อไป

12) การรายงานผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าหลังจากที่มีการจัดทำบกระทบยอดเงินฝากธนาคารแล้วเสร็จก็จะเสนอต่อผู้อำนวยการคลังรับทราบ หลังจากนั้นเสนอต่อปลัดเทศบาลตำบล และนายกเทศมนตรีต่อไป

13) การควบคุมเช็คซึ่งผู้รับยังมีได้นำไปขึ้นเงิน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบไปที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า การควบคุมในส่วนที่เช็คส่งจ่ายที่ยังไม่มีผู้มารับหรือนำไปขึ้นเงินเป็นเวลานาน การติดตามและควบคุมทำได้ค่อนข้างยาก แต่จะสามารถทราบได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดทำบกระทบยอดเงินฝากเท่านั้น มีการติดตามยอดเช็คที่ยังไม่ขึ้นจากบกระทบยอดเงินฝากและทำบันทึกในบัญชีคุมไว้ และมีการล้างออกจากบัญชี เมื่อมีการขึ้นเงินแล้ว

ตารางที่ 4.22 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านเงินฝากคลัง

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลในอำเภอภูดง
กิจกรรมควบคุมด้านเงินฝากคลัง	
1. ประเภทเงินที่ฝากคลังและระเบียบในการฝาก – ถอนเงินฝากคลัง	ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551 (กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง)
2. การพิสูจน์ยอดเงินฝากคลัง	
3. การตรวจสอบด้านเงินฝากคลัง	

4.2.3.5 สรุปผลการสัมภาษณ์การควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีด้านเงินฝากคลัง

1) ประเภทเงินที่ฝากคลังและระเบียบในการฝาก- ถอนเงินฝากคลัง

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าเทศบาลตำบลได้ให้ความสำคัญในการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างมากเพราะมีระเบียบและมีข้อปฏิบัติที่ชัดเจนจากกรมบัญชีกลางในด้านเงินฝากคลัง กรมบัญชีกลางมีการนำระบบสารสนเทศทางบัญชีเข้ามาใช้ร่วมกับการทำงานด้านเงินฝากคลัง คือระบบ GFMS ซึ่งจะกำหนดประเภทของเงินที่ฝากและถอนตามระเบียบที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนในการฝากและถอนแต่ละครั้งจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการฝากถอนเงินฝากคลังทุกครั้ง

2) การพิสูจน์ยอดเงินฝากคลัง

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ในด้านการพิสูจน์ยอดเงินฝากคลังจะเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การเงินจัดทำทะเบียนคุมเงินฝากคลังและตรวจสอบกับระบบ GFMS อย่างน้อยเดือนละครั้งสำหรับยอดคงเหลือ และสามารถตรวจสอบสถานะของเงินฝากคลังได้จากรายงานการเคลื่อนไหวเงินฝากคลังจาก GFMS Terminal และจาก Web Report(<http://gfmis.mygfmis.com>) ซึ่งสามารถเรียกดูรายงานการเคลื่อนไหวของเงินฝากคลังประจำสัปดาห์ เพื่อแสดงรายการเคลื่อนไหวของเงินฝากคลังได้ (เรียกดูได้เฉพาะเอกสารที่ผ่านรายการแล้วเท่านั้น)แต่ก็ยอมรับว่า GFMS เป็นสารสนเทศที่ใช้ยาก และจะต้องมีการไปฝึกอบรมการใช้งานจากทางส่วนกลาง (กรมบัญชีกลาง) สำหรับการใช้งาน บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจอยู่บ้าง และต้องจัดทำทะเบียนคุมเพื่อป้องกันการผิดพลาด

3) การตรวจสอบด้านเงินฝากคลัง

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าโดยการตรวจสอบผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากคลัง จะเป็นหน้าที่ของทางผู้อำนวยการคลัง โดยจะตรวจสอบจากยอดในระบบ GFMS กับยอดเงินฝากคลังกับทะเบียนคุมเมื่อมีการพิสูจน์ยอดเงินฝากคลังแล้วเสร็จทุกครั้งจะต้องมีการเสนอต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง ได้แก่ ผู้อำนวยการคลัง ปลัดเทศบาลตำบล และนายกเทศมนตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับ
ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในด้านกิจกรรมควบคุมทางการเงินและการบัญชี ด้านเงิน
ทกรองยืม

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิด ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาลตำบล ในอำเภอกุฉินชัย
กิจกรรมควบคุมด้านเงินทกรองยืม	
1. การอนุมัติเงินทกรองยืม	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2547
2. การควบคุมทางด้านเงินทกรองยืม	
3. การติดตามการใช้จ่ายเงินทกรองยืม	

4.2.3.6 สรุปผลการสัมภาษณ์การควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีด้านเงินทกรองยืม

1) การอนุมัติเงินทกรองยืม

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ใน
การอนุมัติ เงินทกรองยืมนั้น จะต้องมีการผ่านกระบวนการในการพิจารณาความถูกต้อง โดยใน
ส่วนของเทศบาลตำบลในอำเภอกุฉินชัยเป็นหน่วยงานที่เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีกรอบ
ปฏิบัติโดยอิงระเบียบของกระทรวงมหาดไทย โดยจะต้องมีการจัดทำ “ใบฎีกา” เพื่อขออนุมัติเงิน
ทกรองยืม และจะต้องผ่านการตรวจสอบจากหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัด เจ้าหน้าที่กองคลัง เมื่อ
ถูกต้องแล้วจะต้องเสนอให้กับผู้อำนวยการคลัง ปลัดเทศบาล และนายกเทศมนตรีเป็นผู้อนุมัติ

2) การควบคุมทางด้านเงินทกรองยืม

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกัน โดยให้คำตอบว่า ในการ
ป้องกันจะใช้ระเบียบของทางกระทรวงมหาดไทย เป็นกรอบในการกำหนดระเบียบในการปฏิบัติอยู่
แล้ว เช่น

- 2.1) ผู้ยืมเงินทกรองกับผู้อนุมัติเป็นบุคคลคนละคนกัน
- 2.2) ไม่อนุมัติให้ยืมเงินทกรองใหม่ หากยังไม่ส่งใช้ เงินยืมทกรองรายเก่า
- 2.3) เมื่อได้รับคืนเงินยืมทกรองมีการออกใบเสร็จรับเงินหรือใบรับ
ใบสำคัญและบันทึกการรับคืนในสัญญาการยืมเงินทกรอง
- 2.4) มีการเก็บรักษาสัญญาการยืมเงินทกรองที่ยังไม่ส่งใช้ไว้อย่างเป็น
ระเบียบในที่ปลอดภัย

3) การติดตามการใช้เงินทรงยืม

ผู้อำนวยการคลังที่แสดงความเห็นแตกต่างมี 4 คนให้คำตอบว่าไม่มีมาตรการในการติดตามเพราะจะมีการควบคุมในการล้างเงินทรงยืมเท่านั้นหลังจากสิ้นสุดโครงการต่างๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ยืมเงินทรงยืม จะต้องนำหลักฐานตามระเบียบมีล้างเงินทรงยืม ตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ให้ถูกต้องตามประเภทของค่าใช้จ่ายที่ระบุในใบฎีกา และสัญญาเงินยืม แต่ก็ไม่ได้มีการตรวจสอบการใช้เงินทรงยืมไปว่ามีการใช้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันจำนวน 3 คน โดยให้คำตอบว่า ได้มีมาตรการในการติดตามด้านเงินทรงยืม หลังจากที่มีการอนุมัติไปแล้ว ได้นำเงินไปใช้ตามจุดประสงค์ หรือตามระเบียบหรือไม่ แต่ก็ได้ยอมรับว่าเป็นขั้นตอนที่ติดตามค่อนข้างที่จะลำบาก เพราะในการอนุมัติเงินทรงยืมไปแล้วผู้รับเงิน และรับผิดชอบก็จะทราบระเบียบในการใช้เงินค่อนข้างคืออยู่แล้ว จึงมีวิธีในการที่จะนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์มีอยู่มากแต่ก็ได้พยายามที่จะหามาตรการต่างๆ ในการตรวจสอบให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.24 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กับข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี ด้านการสื่อสารและสารสนเทศ

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลในอำเภอภูดง
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	
ด้านสารสนเทศ	
1. ระบบสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและตัดสินใจ	ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในพ.ศ. 2544
2. ระบบสารสนเทศทางการเงินและการบัญชี	
ด้านการสื่อสาร	
1. การสื่อสารอย่างชัดเจน ให้พนักงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายใน	
2. ช่องทางให้พนักงานและบุคลากรสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของเทศบาลตำบล	
3. การสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร	

4.2.4 สรุปผลการสัมภาษณ์การควบคุมภายในด้านสารสนเทศและการสื่อสาร

4.2.4.1 ด้านสารสนเทศ

1) ระบบสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและตัดสินใจ

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ระบบสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและตัดสินใจของฝ่ายบริหาร โดยรายงานตรงต่อผู้บริหาร การจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงินและบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์และเป็นหมวดหมู่ และมีการทำทะเบียนคุมสำหรับเอกสารที่มีความสำคัญ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในกระบวนการทำงาน อย่างเพียงพอและเหมาะสมแต่ต้องยอมรับว่า ในด้านการนำข้อมูลไปตัดสินใจนั้นอาจจะมีค่อนข้างน้อย เพราะเทศบาลตำบลเป็นองค์กรภาครัฐ ซึ่งไม่ได้แสวงหากำไร การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ส่วนมากจะเป็นการบริหารจัดการงบประมาณประจำปี และเงินสนับสนุนจากรัฐบาล ให้เป็นไปตามเป้าหมายและถูกต้องตามวัตถุประสงค์ และจะเน้นในเรื่องของความครบถ้วน และถูกต้องมากกว่า

2) ระบบสารสนเทศทางด้านการเงินและการบัญชี

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า มีระบบสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและตัดสินใจของฝ่ายบริหาร โดยรายงานตรงต่อผู้บริหาร การจัดเก็บข้อมูล เอกสารประกอบการจ่ายเงินและบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นหมวดหมู่ และมีการทำทะเบียนคุมสำหรับเอกสารที่มีความสำคัญ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในกระบวนการทำงาน อย่างเพียงพอและเหมาะสม เช่น ระบบสารสนเทศทางบัญชี ระบบ GFMS และ โปรแกรมบัญชีที่สร้างขึ้นเองภายในจังหวัด ระบบบัญชี แต่ก็ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ ซึ่งยังต้องมีการทำบัญชีด้วยมือควบคู่ไปด้วย แต่ล่าสุดทางกรมบัญชีกลางได้มีการทดลองใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอยู่ในขั้นของการทดสอบว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมหรือไม่ คือระบบ e-LAAS(อยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้) แต่บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบสารสนเทศ และได้มีการแก้ไขปัญหาโดยการส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของทางกรมบัญชีกลางเพื่อนำกลับมาปรับปรุงและลดข้อผิดพลาดในการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี

4.2.4.2 ด้านการสื่อสาร

1) การสื่อสารอย่างชัดเจน ให้พนักงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าไม่มีกระบวนการในการสื่อสารในลักษณะดังกล่าว เป็นแต่เพียงการชี้แจงให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ในแต่ละตำแหน่งงานของตนเองที่รับผิดชอบในหน่วยงานเท่านั้น ซึ่งเรื่องของการควบคุมภายในผู้อำนวยการคลังทั้ง 7 แห่งได้ระบุตรงกันว่าเป็นหน้าที่รับผิดชอบของทางปลัดเทศบาลตำบล เป็นผู้รับผิดชอบ

2) ช่องทางให้พนักงานและบุคลากรสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของเทศบาลตำบล

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบไปในทางเดียวกันจำนวน 7 คน โดยให้คำตอบว่า ได้เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในเทศบาลได้เสนอข้อเสนอนะเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของทางเทศบาล ไม่ว่าจะเป็นมิติของการทำงาน สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมในองค์กร เป็นต้น และยังให้สิทธิในการแสดงความคิดเห็นและเสนอข้อเสนอนะในเรื่องต่างๆ ในที่ประชุมซึ่งตนเองมีหน้าที่รับผิดชอบและมีส่วนเกี่ยวข้อง

3) การสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า มีการติดต่อสื่อสารกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐ และเอกชน ในช่องทางต่างๆ ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีการรับฟังความคิดเห็น ข้อเรียกร้องของบุคคลภายนอกและประชากรในชุมชนเพื่อนำมาปรับปรุงการให้บริการของเทศบาลตำบล ภายในเทศบาลตำบลมีการทำหนังสือเวียน “บันทึกข้อความ” ภายในเทศบาลตำบล เพื่อแจ้งในเรื่องต่างๆ ให้แต่ละหน่วยงานทราบ เช่น กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของการทำงานของเทศบาลตำบล เพื่อให้สร้างความรู้ความเข้าใจ และลดข้อผิดพลาดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ หรือกำหนดการต่างๆ เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.25 แสดงจุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกับ
ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลในอำเภอภูค้อ จังหวัดอุดรธานี
ด้านการติดตามและประเมินผล

จุดประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ข้อบ่งชี้ของการควบคุมภายในของ เทศบาลตำบลในอำเภอภูค้อ
ด้านการติดตามและประเมินผล	
1. การเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน และ รายงานผล	ระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการ ควบคุมภายในพ.ศ. 2544
2. การกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการ ปฏิบัติงาน	
3. การประเมินผลความเพียงพอและเหมาะสมของ ระบบการควบคุมภายใน	
4. การติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ ประเมินผล	

4.2.5 สรุปผลการสัมภาษณ์การควบคุมภายในด้านการติดตามและประเมินผล

1) การเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน และรายงานผล

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าโดยเมื่อนำ
ผลการดำเนินการเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้ในปีนั้น ถ้าหากผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตาม
เกณฑ์ ที่วางไว้ ก็จะต้องมีการรายงานถึงสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
ให้แก่ผู้บริหารทราบ เพื่อหาทางแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาลักษณะดังกล่าวอีก

2) การกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าการติดตาม
ผลในระหว่างการปฏิบัติการไม่มีมาตรการในการติดตามเป็นแต่เพียงการสอบถามและการวัดผล
สัมฤทธิ์ เมื่อมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ โดยมีเพียงตัวชี้วัดที่เป็นค่าสถิติชี้วัดตามตัวชี้วัด
ของโครงการและกิจกรรมนั้นๆ

3) การประเมินผลความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่า ในส่วน
ของการควบคุมภายใน เป็นหน้าที่รับผิดชอบของทางปลัดเทศบาลตำบล ซึ่งทางผู้อำนวยการคลัง
ไม่ได้มีหน้าที่ประเมินผลเรื่องดังกล่าว

ปลัดเทศบาลตำบลมีการให้คำตอบไปในทางเดียวกันจำนวน 7 คน (สัมภาษณ์เพิ่มเติม) โดยให้คำตอบว่า การประเมินผลในเรื่องของความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลนั้นได้กระทำเป็นประจำทุกปี โดยทางสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ส่งแบบฟอร์ม ในการประเมินผลดังกล่าวซึ่งเป็นแบบฟอร์ม ในการประเมินผลทั้งในระดับกิจกรรมหรือส่วนงานย่อย และระดับองค์กร ได้แก่

ระดับองค์กร

แบบ ปอ. 1 หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน

แบบ ปอ. 2 แบบรายงานผลการประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายใน

แบบ ปอ. 3 แบบรายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน

ระดับกิจกรรมหรือส่วนงานย่อย

แบบ ปย. 1 แบบรายงานผลการประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายใน

แบบ ปย. 2 แบบรายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในที่จะต้องมีการจัดทำทุกปี เพื่อส่งให้กับทางสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

4) การติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผล

ผู้อำนวยการคลังมีการให้คำตอบที่สอดคล้องกันทั้ง 7 คน โดยให้คำตอบว่าได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของงานทางด้านกองคลังที่มีข้อบกพร่องจากการตรวจสอบ และประเมินผลจากทางปลัดเทศบาล และรายงานการตรวจสอบภายในและข้อทักท้วงข้อ สตง. นำมาแก้ไขปัญหา และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีกในครั้งต่อไป มีการติดตามผลการแก้ไขปัญหานั้นเป็นระยะ และรายงานผลการติดตามการแก้ไข พร้อมรายงานตรงต่อปลัดเทศบาลตำบล และนายกเทศมนตรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปราย ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับจังหวัดอุดรธานีโดยใช้ทฤษฎีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และแนวคิดการควบคุมภายในของ COSO ทั้ง 5 องค์ประกอบ รวมทั้งศึกษาค้นคว้าจากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติเทศบาลและระเบียบปฏิบัติของเทศบาล โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึงความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับจังหวัดอุดรธานีและเพื่อนำข้อมูลจากการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขระบบควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชีให้มีความเพียงพอและเหมาะสมกับลักษณะในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลต่อไป

สำหรับการศึกษาครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการศึกษา 2 ส่วนคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ (ปลายเปิด) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลใน อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 7 แห่ง ตามกิจกรรมการดำเนินงานของเทศบาลตำบล แบ่งเป็น 6 กิจกรรม

ระเบียบวิธีการศึกษาครั้งนี้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากแบบสอบถามที่ประยุกต์จากแบบประเมินการควบคุมภายในทางด้านการเงินตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนำมาปรับปรุงให้เหมาะกับกระบวนการทำงานทางด้านการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบล โดยแบ่งเป็น 6 กิจกรรมได้แก่ การรักษาเงินทั่วไป การรับเงิน การจ่ายเงิน เงินฝากธนาคาร เงินฝากคลัง และเงินตรองยืมกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการคลังเจ้าพนักงานการเงิน และเจ้าพนักงานบัญชี จำนวน 7 แห่งแห่งละ 3 คนรวมทั้งหมดเป็น 21 คนซึ่งนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และจากการสัมภาษณ์มีการประยุกต์คำถามจากแนวทางการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO นำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) พิจารณาประเด็นที่สำคัญหรือประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการควบคุมภายในทางด้านการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สรุปผลการศึกษาจากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 16 คนคิดเป็นร้อยละ 76.19 และเพศชายจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 23.81 มีช่วงอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 36 -45 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 52.38 รองลงมาคือช่วงอายุ 26- 35 ปีจำนวน 8 คนคิดเป็นร้อยละ 38.10 ระดับการศึกษาสูงสุดเป็นระดับปริญญาโทจำนวน 12 คนคิดเป็นร้อยละ 57.24 และระดับปริญญาตรีจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 42.86 ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าส่วนคลังพนักงานการเงินและบัญชี และนักวิชาการการเงินและบัญชีมีจำนวนที่เท่ากันคือตำแหน่งละ 7 คนคิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 – 10 ปีจำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 47.62

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเทศบาลตำบล

จากการศึกษาพบว่า เทศบาลตำบลส่วนใหญ่ทุกเทศบาลมีจำนวนบุคลากรมากกว่า 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่ แล้วเป็นเทศบาลขนาดเล็กมีประชากรอาศัยอยู่ในเขตปกครองของเทศบาลน้อยกว่า 5,000 คน จำนวน 4 แห่งคิดเป็นร้อยละ 57.14 และเทศบาลตำบลมีรายได้จากการจัดเก็บซึ่งไม่รวมกับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลน้อยกว่า 3 ล้านบาทต่อปี ทุกแห่งคิดเป็นร้อยละ 100

ส่วนที่ 3 แบบประเมินระบบควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี

จากผลการศึกษาพบว่า การควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจันจหวัดอุดรธานี ในกิจกรรมการควบคุมทางการเงินและการบัญชีทั้งหมด 6 กิจกรรม อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ยกเว้นเรื่องของการแบ่งแยกหน้าที่ให้เหมาะสมในกิจกรรมการรักษาเงิน โดยทั่วไป กิจกรรมการรับเงิน และในกิจกรรมเงินฝากธนาคาร ทั้งนี้ในกิจกรรมเงินฝากธนาคารยังต้องมีการปรับปรุงในเรื่องของการไม่มีผู้ตรวจสอบภายใน ในการตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคาร

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

จากการศึกษาในส่วนข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามพบว่า เทศบาลตำบลในอำเภออุตุจันจหวัดอุดรธานี มีความเพียงพอของบุคลากรทางการเงินและบัญชี ซึ่งควรมีการเพิ่มกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีในด้านสารสนเทศทางการเงิน ควรจัดให้มีระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบลเพื่อช่วยลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมทักษะ ความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงาน แก่เจ้าหน้าที่ ที่มีความเกี่ยวข้อง และควรส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านระบบการควบคุมภายในแก่พนักงานและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบล

5.1.2 สรุปผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์

1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

จากการศึกษาพบว่าในเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กรยังคงไม่มีมาตรการในการบังคับเนื่องจากไม่มีระเบียบกำหนดอย่างชัดเจนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยังขาดการอบรมชี้แจงให้แก่บุคลากรทราบอย่างทั่วถึงในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในการประพฤติและปฏิบัติงานส่วนในเรื่องระเบียบการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดไว้แล้วนั้น ได้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และในเรื่องการแบ่งแยกหน้าที่ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนมากเห็นว่าสามารถแบ่งแยกหน้าที่ตามโครงสร้างได้อย่างเหมาะสม แต่ขาดความเป็นอิสระในการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ

2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

จากการศึกษาพบว่า มีการจัดทำกระบวนการในการประเมินความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี เพราะเป็นคำสั่งจากกรมบัญชีกลางให้มีการจัดทำ แต่เป็นการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่บางคนทำเท่านั้น ซึ่งขาดความมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงาน และไม่มีการใช้เทคนิคในการวิเคราะห์หาขนาดของผลกระทบ และการบริหารจัดการความเสี่ยงส่วนมากเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงเฉพาะภายในของหน่วยงานเท่านั้น

3) ด้านกิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

3.1) กิจกรรมที่ 1 การรักษาเงินโดยทั่วไป

พบว่า การรักษาเงิน โดยทั่วไป มีระเบียบบังคับที่ชัดเจนจากทางกระทรวงมหาดไทย ซึ่งทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องยึดเป็นกรอบในการปฏิบัติงาน โดยในกิจกรรมการรักษาเงินโดยทั่วไป มีระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินการเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินการเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2547 ดังนั้นเทศบาลตำบลในอำเภอภูดงต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางกระทรวงอย่างเคร่งครัด

3.2) กิจกรรมที่ 2 การรับเงิน

พบว่า การรับเงินเป็นกิจกรรมการควบคุมที่มีระเบียบควบคุมจากกระทรวงมหาดไทย คือ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินการเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินการเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2547 จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และยังพบต่อไปอีกว่าเทศบาลตำบลในอำเภอภูดง ซึ่งเป็นเทศบาลตำบลขนาดเล็ก มีจำนวนของบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงานไม่สามารถที่จะแบ่งแยกหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ด้านการรับเงิน

3.3) กิจกรรมที่ 3 การจ่ายเงิน

พบว่ากิจกรรมการควบคุมการจ่ายเงินมีระเบียบของทางกระทรวงมหาดไทย เป็นระเบียบที่ควบคุมชัดเจน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจัน จังหัดอุดรธานี ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินการเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2547

3.4) กิจกรรมที่ 4 เงินฝากธนาคาร

พบว่า กิจกรรมการควบคุมด้านเงินฝากธนาคาร มีระเบียบของ กระทรวงมหาดไทยระบุเกี่ยวกับข้อปฏิบัติอย่างชัดเจน ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ รับเงิน การเบิกจ่ายเงินการฝากเงินการเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นพ.ศ. 2547แต่ยังมีการกระทำผิดระเบียบเรื่องจัดทำบกระทบยอดเงินฝาก จัดทำบกระทบ ยอดไม่เป็นประจำทุกเดือน การตรวจผลการพิสูจน์ยอดเงินฝาก โดยปลัดเทศบาลตำบลซึ่งขาด ความรู้ความเข้าใจทางการเงินและการบัญชี และยังพบต่อไปอีกว่า มีเพียงเทศบาลตำบลใน อำเภออุตุจันจังหวัดอุดรธานี เพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่สามารถแบ่งแยกหน้าที่ทางด้านเงินฝาก ธนาคารได้อย่างเหมาะสม และอีก 6 แห่ง ไม่สามารถแบ่งแยกหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมเนื่องด้วย ข้อจำกัดของจำนวนของบุคลากร

3.5) กิจกรรมที่ 5 เงินฝากคลัง

พบว่า กิจกรรมควบคุมทางการเงินและบัญชี ด้านเงินฝากคลัง มีระเบียบ ซึ่งเป็นกรอบในการปฏิบัติ ซึ่งถ้าไม่ปฏิบัติตามก็จะไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณจากส่วนกลางได้ โดยมีระเบียบที่เกี่ยวข้องคือ ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551 (กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง)และได้นำระบบสารสนเทศทางการบัญชี GFMS เข้า มาช่วยเพิ่มความสะดวกในการใช้งานแต่ด้วยระบบสารสนเทศทางด้านบัญชีเป็นระบบ ERP (Enterprise Resource Planning)ระบบงานที่ควบคุมการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร และมีความ ยากในการใช้งานและเกิดปัญหาในเรื่องของการขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องระบบทำให้เกิด ความผิดพลาดและข้อมูลไม่สมบูรณ์และถูกต้องอยู่บ้าง

3.6) กิจกรรมที่ 6 เงินสำรองยืม

พบว่า กิจกรรมการควบคุมด้านเงินสำรองยืมของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุ จันจังหวัดอุดรธานี ได้ปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย และมีวิธีการปฏิบัติและมี มาตรการในการควบคุมทางด้านเงินสำรองยืมตามอำนาจและขอบเขตของระเบียบของ กระทรวงมหาดไทยให้สามารถกระทำแต่ยังขาดมาตรการในกระบวนการติดตามทวงถามเงินทด

รองยืมที่ค้างมานานอย่างมีประสิทธิภาพและการติดตามเงินทรองยืม หลังจากมีการอนุมัติว่านำเงินไปใช้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการยืมหรือไม่

4) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

จากการศึกษาพบว่า ด้านสารสนเทศทางด้านการเงินและบัญชี ในการจัดทำรายงานเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารมีน้อย โดยเน้นไปเรื่องของความถูกต้องและครบถ้วนมากกว่า มีความพยายามในการนำระบบทางบัญชีเข้ามาใช้ในส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการใช้ข้อมูลทางการเงินในการวางแผนและช่วยในการปฏิบัติงานเพื่อลดข้อผิดพลาดที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบสารสนเทศ และยังพบว่าในด้านการสื่อสาร ไม่มีระเบียบเป็นข้อบังคับ ซึ่งมีเพียงแนวปฏิบัติตามแนวทางการจัดวางระบบควบคุมภายใน และการประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่ได้แนะนำให้ปฏิบัติภายในหน่วยงานเท่านั้น จึงไม่มีการปฏิบัติตามและตระหนักถึงความสำคัญและมองว่าเป็นหน้าที่ของปลัดเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ ด้านช่องทางการเสนอแนะข้อคิดเห็น มีการเปิดช่องทางการแสดงความคิดเห็นหลายด้าน เช่น การทำงานสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมในองค์กร เป็นต้น

5) การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluations)

จากการศึกษาพบว่า การติดตามและประเมินผลจะมีการจัดทำปีละครั้ง โดยเป็นการจัดทำตามระเบียบของทาง สตง. กำหนดให้จัดทำขึ้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของสำนักงานปลัดเทศบาล เป็นผู้จัดทำ การประเมินผล เช่น การประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานในปีที่ผ่านมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเป้าหมาย และนำส่วนงานที่ไม่สำเร็จตามเป้าหมายมาแก้ไขข้อบกพร่อง แต่ขาดการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน มีเพียงผลตามดัชนีชี้วัดตามโครงการกำหนดเท่านั้น

5.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาการประเมินการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภอหาดจับ จังหวัดอุดรธานี ทั้งหมด 7 แห่ง โดยใช้ทั้งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ (ปลายเปิด) ที่พัฒนาและประยุกต์ให้เหมาะสมกับกระบวนการทำงานของเทศบาลตำบลซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการควบคุมภายในของ COSO จากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยแบบสอบถามจะเจาะลึก ในด้านกิจกรรมการควบคุมทางด้านการเงินและการบัญชีทั้ง 6 กิจกรรม ได้แก่ การรักษาเงินโดยทั่วไป การรับเงิน การจ่ายเงิน เงินฝากธนาคาร เงินฝากคลัง และเงินทรองยืม จากบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็น ผู้อำนวยการคลัง เจ้าพนักงานการเงิน และเจ้าพนักงานบัญชี แห่งละ 3 คน ทั้งหมด 7 แห่ง รวมทั้งสิ้น 21 คน และในส่วนของแบบสัมภาษณ์จะ

เป็นแบบสัมภาษณ์ (ปลายเปิด) กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ ผู้อำนวยการคลัง ทั้งหมด 7 แห่ง รวมทั้งสิ้น 7 คน ทำการสัมภาษณ์ในเรื่องกระบวนการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี ตามแนวคิดการควบคุมภายในของ COSO ทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการประเมินและติดตามผล

การศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม โดยรวมพบว่า กิจกรรมการควบคุมทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลกุดจับ จังหวัดอุดรธานีมีระดับการควบคุมภายในที่ดี สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในที่สำคัญประการคือ

1) เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน (Operation Objectives) ได้แก่การปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรของหน่วยรับตรวจให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) เพื่อให้เกิดความเชื่อถือได้ของการรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Objectives) ได้แก่ การจัดทำรายงานทางการเงินที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยรับตรวจให้เป็นอย่างดีถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาและ

3) เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance Objectives) ได้แก่การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจได้กำหนดขึ้น

เว้นแต่เรื่องของการแบ่งแยกหน้าที่ของเจ้าพนักงานภายในกองคลัง ในกระบวนการรักษาเงิน โดยทั่วไป การรับเงิน และเงินฝากธนาคารที่ไม่เป็นไปตามการควบคุมภายในของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเนื่องจากเทศบาลตำบลในอำเภอเมืองกุดจับ ยังขาดบุคลากรด้านการเงินและบัญชี

การศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์ พบว่า

1) การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี ส่วนใหญ่การจัดทำการประเมินความเสี่ยงเป็นการทำขึ้นจากบุคคลเพียงคนเดียวที่ได้รับมอบหมาย โดยขาดความมีส่วนร่วมจากบุคลากรในองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องเนื่องจากข้อจำกัดของอัตรากำลัง

2) กิจกรรมการควบคุม ด้านความเหมาะสมของการแบ่งแยกหน้าที่ทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลอำเภอในกุดจับ ยังมีข้อบกพร่องซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาจากแบบสอบถามเรื่องของการแบ่งแยกหน้าที่ในด้านการรับเงิน ด้านเงินฝากธนาคาร และด้านเงินทดรองยืม ไม่มีมาตรการในการติดตามเงินทดรองยืม เพราะไม่ได้เป็นระเบียบระบุไว้อย่างชัดเจน มี

ความสัมพันธ์กับผลการศึกษาของ สุพรรณรัตน์มาศรีตัน(2552) ได้ศึกษาถึงแนวทางการควบคุมภายในด้านบัญชีและการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 3 ไม่ปฏิบัติตามองค์ประกอบการควบคุมภายในมากที่สุดร้อยละ 39.94 ซึ่งถือว่าเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางโดยเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับเป็นองค์กรที่ยกระดับขึ้นมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดเล็ก

3) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร

บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ในระบบสารสนเทศทางการเงินและการบัญชีที่นำมาใช้กับเทศบาลตำบลเนื่องจากระบบสารสนเทศทางการเงินและการบัญชีมีความซับซ้อนมากจนทำให้บุคลากรเกิดการใช้อย่างผิดพลาดได้ง่าย

5.3 ข้อค้นพบ

จากการศึกษาการประเมินระบบการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี พบว่า

5.3.1 กรอบอัตรากำลังของบุคลากรทางการเงินและบัญชียังไม่เพียงพอต่อภาระงาน เนื่องจากการยกระดับขององค์กรทำให้ภาระงานมีปริมาณที่มากขึ้น แต่บุคลากรยังมีจำนวนเท่าเดิมทำให้เกิดความเสี่ยงในการแบ่งแยกหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมได้

5.3.2 บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบสารสนเทศทางการเงินและการบัญชี

5.3.3 เมื่อกระบวนการใดที่มีระเบียบกฎหมายเข้ามามีบทบาทในการบังคับใช้ จะมีการปฏิบัติตาม แต่ถ้ากระบวนการใดเป็นเพียงข้อเสนอแนะหรือแนวทางปฏิบัติจะยังไม่ปฏิบัติตาม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญ

5.3.4 ข้อขัดแย้งระหว่างผลการศึกษาโดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ในเรื่องของความเหมาะสมในการแบ่งแยกหน้าที่ด้านกิจกรรมการควบคุม การรักษาเงิน โดยทั่วไป ผลจากแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นว่า แบ่งแยกหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมซึ่งต่างจากผลจากการสัมภาษณ์โดยส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถแบ่งแยกหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม สาเหตุของความแตกต่างเนื่องจากผลการศึกษาจากแบบสอบถามมีกลุ่มของเจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่บัญชีซึ่งมีความเห็นต่างจากผู้อำนวยการคลังรวมอยู่ด้วย

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การประเมินระบบการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุจัน จังหวัดอุดรธานี ทำให้ได้ข้อเสนอแนะซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ในการนำมาพิจารณาแก้ไขปรับเปลี่ยนการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี ดังต่อไปนี้

5.4.1 เทศบาลตำบลควรมีการเพิ่มกรอบอัตรากำลังบุคลากรทางด้านการเงินและบัญชี ให้เพียงพอต่อภาระงาน เพื่อสามารถแบ่งแยกหน้าที่ได้อย่างชัดเจน ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

5.4.2 ควรมีการนำระบบสารสนเทศทางด้านการเงินและบัญชีที่มีความเหมาะสมกับกระบวนการทำงานของเทศบาลตำบลเพื่อความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเวลา และสามารถตรวจสอบได้ของงบการเงิน และมีการอบรมในเรื่องความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการเงินและการบัญชีที่นำมาใช้ เพื่อลดความผิดพลาดในการใช้งาน

5.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.5.1 ควรให้มีการศึกษาการประเมินผลระบบควบคุมภายในด้านอื่นๆ ทุกด้านของเทศบาลตำบล นอกเหนือจากด้านการเงินและบัญชี เพื่อให้ทราบถึงความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในที่ใช้ในเทศบาลตำบล และสามารถนำผลการศึกษานั้นมาปรับปรุงแก้ไขให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีความเพียงพอและเหมาะสมต่อไป

5.5.2 ควรศึกษาถึงผลกระทบในด้านการควบคุมภายในจากการยกระดับฐานะขององค์กรอื่นในภาครัฐ ว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในหรือไม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2550. “ข้อมูลพื้นฐานการปกครองส่วนท้องถิ่น.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.thailocaladmin.go.th> (29 กรกฎาคม 2557)
- [2] กลุ่มงานมาตรฐานด้านการตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. 2547. “การตรวจสอบภายในภาครัฐการแนวทางการปฏิบัติการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน”. กรุงเทพฯ : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
- [3] โกวิท พวงงาม. 2555. “การปกครองท้องถิ่นไทย.” พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน
- [4] คมสันต์ จันทร์ชัยการประเมินระบบสารสนเทศทางการบัญชี การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคเหนือ (เชียงใหม่) การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิต มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [5] พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน. 2552. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา www.banqluang.go.th/New/prb.pdf (25 สิงหาคม 2557)
- [6] พิษณุ ทนัฒไชย “การประเมินการควบคุมภายในสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภาค 5 จำกัด”. การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิต มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [7] บุญชม ศรีสะอาด การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ สุวีริยาสาส์น 2545
- [8] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น. 2542”. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ก ปี พ.ศ. 2542 หน้า 1
- [9] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่. 2539” ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 113 ตอนที่ 60 ก ปี พ.ศ. 2539 หน้า 25
- [10] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2548” ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 123/ตอนพิเศษ/12 ง ปี พ.ศ. 2549 หน้า 12
- [11] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551” ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 125/ตอนพิเศษ ง ปี พ.ศ. 2551 หน้า 1/7
- [12] สำนักบัญชีและตรวจสอบภายในกรมบัญชีกลาง “กระทรวงการคลัง “แนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายในภาครัฐการ” ปี พ.ศ. 2547 ISBN 974 – 7700 – 29 – 8

- [13] สุพรรณรัตน์ มาศรีรัตน์ “แนวทางการควบคุมภายในด้านบัญชีและการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์”. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชี มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [14] สุวิมล กุลาเลิศ. “คู่มือปฏิบัติสำหรับผู้ตรวจสอบภายในและกรรมการตรวจสอบ เพื่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี” พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- [15] สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. “รวมบทความทางการประเมินโครงการ.” พิมพ์ครั้งที่ 6. พิมพ์ลักษณ์ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [16] สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. 2544. “ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544” [ระบบออนไลน์] แหล่งที่ <http://www.dist.mod.go.th/documents/internal/pdf/10.pdf> (15 กรกฎาคม 2557)
- [17] युภา วิเศษศรี “การประเมินระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้” การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [18] หน่วยงานตรวจสอบภายใน. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2555. “การประเมินระบบควบคุมภายใน” [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://audit.obec.go.th/DAuditM/Dch2.pdf> (20 กรกฎาคม 2557)
- [19] อนุสรณ์ เทพสุวรรณ “ปัญหาของการควบคุมภายในทางการบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดพิษณุโลก” การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามการค้นคว้าแบบอิสระ
เรื่อง การประเมินระบบการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชี
ของเทศบาลตำบลในอำเภอภูค้อ จังหวัดอุดรธานี

แบบสอบถามฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นโดยนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอภูค้อ จังหวัดอุดรธานี

คำตอบทุกข้อของท่านจะถูกนำไปประมวลผลด้วยวิธีทางสถิติเพื่อทำการแปลผล และจัดทำรายงานนำเสนอในวิชาการค้นคว้าแบบอิสระในภาพรวมเท่านั้น จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือจากท่านในการให้ข้อมูลตามความเป็นจริง

ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเทศบาลตำบล

ส่วนที่ 3 แบบประเมินระบบการควบคุมภายในทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบลในอำเภอภูค้อ จังหวัดอุดรธานี

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงตามข้อ และเขียนข้อความในช่องว่างตามข้อเท็จจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1) เพศ

ชาย

หญิง

2) อายุ

18-25 ปี

26-35 ปี

36-45 ปี

46-55 ปี

มากกว่า 55 ปี

3) การศึกษา

มัธยมศึกษาปีที่ 6

ปวช.(สายอาชีพ)

ปวส.(สายอาชีพ)

อนุปริญญา (สายสามัญ)

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

สาขาวิชาเอก.....

4) ท่านดำรงตำแหน่งใดในเทศบาลตำบล

นายกเทศมนตรี

พนักงานการเงิน / บัญชี

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5) ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 1 ปี

1-5 ปี

6-10 ปี

11-15 ปี

มากกว่า 15 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเทศบาลตำบล

1) ภายในเทศบาลส่วนตำบลของท่านมีพนักงาน ข้าราชการ และผู้บริหารทั้งหมดกี่ท่าน

น้อยกว่า 10 ท่าน

11-20 ท่าน

21-30 ท่าน

มากกว่า 30 ท่าน

2) ประชากรในเขตการปกครองรับผิดชอบของเทศบาลตำบลของท่านเท่าใด

น้อยกว่า 5,000 คน

5,001-10,000 คน

10,001-15,000 คน

15,001-20,000 คน

20,001-25,000 คน

25,001-30,000 คน

มากกว่า 30,000 คน

3) เทศบาลตำบลของท่านมีรายได้ในการจัดเก็บในปีที่ผ่านมา โดยไม่รวมถึงเงินอุดหนุน
ของรัฐฯ

น้อยกว่า 3,000,000 บาท

3,000,001 – 6,000,000 บาท

6,000,001 – 10,000,000 บาท

10,000,001 – 20,000,000 บาท

20,000,001 บาทขึ้นไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 3 แบบประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี

จุดประเมิน	ระดับของการควบคุมภายใน			
	1	2	3	4
1. การเก็บรักษาเงินโดยทั่วไป	ไม่มีระบบการควบคุมภายใน	มีระบบการควบคุมภายในยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี
1. มีสถานที่และผู้นิรภัยสำหรับเก็บรักษาเงินที่ปลอดภัย				
2. มีการจัดตั้งกรรมการรักษาเงินที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติ หน้าที่ถูกต้องตามระเบียบ				
3. มีการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เป็นประจำทุกวัน				
4. การเก็บรักษาเงินถูกต้องตามระเบียบและอยู่ในวงเงินเก็บรักษา				
5. ไม่มีเช็คหรือใบสำคัญหรือใบยืมที่ไม่ถูกต้องไว้แทนตัวเงิน				
6. การแบ่งแยกหน้าที่ เช่น ผู้รักษาเงินกับผู้ทำบัญชีเงินสดเป็นบุคคลคนละคน				
7. ผู้รักษาเงินไม่เคยมอบให้กรรมการผู้เดียวถือกุญแจทั้งหมด				
8. การตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายเงินก่อนอนุมัติส่งจ่าย				
9. ผู้ตรวจสอบภายในหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทำการตรวจนับเงินสดโดยไม่บอกล่วงหน้า				

จุดประเมิน 2. การรับเงิน	ระดับของการควบคุมภายใน			
	1 ไม่มีระบบ การควบคุม ภายใน	2 มีระบบการ ควบคุม ภายในยังไม่ ดีเพียงพอ ต้อง ปรับปรุง	3 มีระดับการ ควบคุมภายในที่ ดีพอ สมควร แต่ยังมี ข้อบกพร่อง อยู่บ้าง	4 มีระดับ การ ควบคุม ภายในที่ดี
1) ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน				
2) ใช้ใบเสร็จรับเงินที่เล่มสำหรับรายรับประเภทเดียวกัน				
3) ใบเสร็จรับเงินมีเลขลำดับเล่มที่ และฉบับที่พิมพ์ไว้ล่วงหน้า				
4) การจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน				
5) ใบเสร็จรับเงินที่ยังไม่ได้ใช้เก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย และมีการทำทะเบียนคุมเพื่อให้ทราบจำนวนที่คงเหลืออยู่ในมือทั้งหมด				
6) การเบิกใช้แต่ละครั้งผู้เบิกได้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน				
7) ใบเสร็จรับเงินที่ใช้แล้ว มีการสอบทานว่าได้มีการนำลงบัญชีครบทุกฉบับ				
8) ใบเสร็จรับเงินที่ยกเลิกหรือไม่ใช้ มีการขีดฆ่าและเก็บไว้ครบชุด				
9) การรับส่งเงินระหว่างเจ้าหน้าที่ มีการสอบยอดจำนวนเงินตามสำเนาใบเสร็จรับเงิน และมีหลักฐานลงชื่อรับส่งเงินระหว่างกัน				

จุดประเมิน 2. การรับเงิน	ระดับของการควบคุมภายใน			
	1 ไม่มีระบบ การควบคุม ภายใน	2 มีระบบการ ควบคุม ภายในยังไม่ ดีเพียงพอ ต้อง ปรับปรุง	3 มีระดับการ ควบคุมภายใน ในที่ดีพอ สมควร แต่ยังมี ข้อบกพร่อง อยู่บ้าง	4 มีระดับ การ ควบคุม ภายในที่ดี
10) ระยะเวลาการส่งเงิน จะนำส่งเจ้าหน้าที่การเงินในวันที่ได้รับเงินหรือวันทำการถัดไป				
11) ใบเสร็จรับเงินที่ไม่ใช้ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ มีการปรุหรือเจาะรู หรือประทับตราเลิกใช้ทุกชุด				
12) มีการกำหนดว่าเช็คที่ได้รับจะต้อง “จัดคร่อม” เพื่อเข้าบัญชีของหน่วยงาน				
13) หน้าที่ของเจ้าหน้าที่รับเงินในแผนกการเงิน แยกจากหน้าที่ต่อไปนี้ ก. บันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร ข. นำเงินสดฝากธนาคาร ค. กระทบยอดเงินสดและเงินฝากธนาคาร ง. ลงนามการจ่ายเช็ค				

จุดประเมิน 3. การจ่ายเงิน	ระดับของการควบคุม			
	1 ไม่มีระบบ การควบคุม ภายใน	2 มีระบบการ ควบคุม ภายในยังไม่ ดีเพียงพอ ต้อง ปรับปรุง	3 มีระดับการ ควบคุมภายใน ที่ดีพอ สมควร แต่ยังมี ข้อบกพร่อง อยู่บ้าง	4 มีระดับ การ ควบคุม ภายในที่ดี
1) มีระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน อย่างชัดเจน				
2) การจ่ายเงินจ่ายเป็นเช็ค เว้นแต่รายจ่าย เล็กน้อยจ่ายจากเงินสดย่อย				
3) เช็คที่ไม่ใช้ได้จัดมาเพื่อป้องกันมิให้ นำไปใช้อีก				
4) ออกเช็คสั่งจ่ายโดยระบุชื่อผู้รับเงินเท่านั้น				
5) มีการควบคุมเช็คซึ่งยังไม่ได้ใช้อย่าง เหมาะสม				
6) การจ่ายเงินทุกประเภทมีเอกสาร ใบสำคัญ ประกอบการจ่ายเงินครบถ้วนและถูกต้องตาม ระเบียบ				
7) มีการตรวจสอบหลักฐานทุกราย ก่อนการ จ่ายเงินทุกครั้งว่าจ่ายได้ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรี				
8) ผู้เขียนเช็คเป็นคนละคนกับผู้อนุมัติใบสำคัญ จ่าย				

จุดประเมิน 3. การจ่ายเงิน	ระดับของการควบคุม			
	1 ไม่มีระบบ การควบคุม ภายใน	2 มีระบบการ ควบคุม ภายในยังไม่ ดีเพียงพอ ต้อง ปรับปรุง	3 มีระดับการ ควบคุมภายในที่ดีพอ สมควร แต่ยังมีข้อบกพร่อง อยู่บ้าง	4 มีระดับ การ ควบคุม ภายในที่ดี
9) หน้าที่ของผู้เซ็นเช็ค แยกต่างหากจากหน้าที่ ดังต่อไปนี้ ก. เก็บรักษาเงินสดย่อย ข. อนุมัติใบสำคัญจ่ายเงิน ค. บันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝาก ธนาคาร ง. บันทึกรายการบัญชีแยกประเภท				
10) มีการระบุวงเงินและผู้มีอำนาจในการลง นาม สั่งจ่ายเช็ค				
11) ไม่มีการลงลายมือชื่อในเช็คเพื่อสั่งจ่ายเงิน ไว้ล่วงหน้า				
12) มีการกำหนดให้มีผู้มีอำนาจลงนามในเช็คที่ สั่งจ่ายมากกว่าหนึ่งคน				
13) มีการส่งเช็คให้ผู้รับทันทีเมื่อลงนามแล้วมี การจำกัดผู้มีสิทธิที่จับต้องเช็ค				
14) การจ่ายเงินให้แก่ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าหนี้หรือผู้ ไม่มีสิทธิรับเงินจ่าย โดยมีหนังสือมอบฉันทะของ ผู้มีสิทธิรับเงิน				
15) ไม่มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการซื้อ จ้าง และการเงิน รับเงินแทนผู้มีสิทธิรับเงิน				
16) มีการประทับตราใบสำคัญเมื่อจ่ายเงินแล้ว				

จุดประเมิน 4. เงินฝากธนาคาร	ระดับของการควบคุม			
	1 ไม่มีระบบ การ ควบคุม ภายใน	2 มีระบบการ ควบคุม ภายในยังไม่ ดีเพียงพอ ต้อง ปรับปรุง	3 มีระดับการ ควบคุมภายในที่ ดีพอ สมควร แต่ยังมี ข้อบกพร่อง อยู่บ้าง	4 มีระดับ การ ควบคุม ภายในที่ดี
1) ธนาคารที่ฝากเงินไว้เป็นธนาคารที่ได้รับอนุมัติให้ฝากเงินได้ตามระเบียบหรือกฎหมายที่กำหนดไว้				
2) การเปิดบัญชีธนาคาร และการกำหนดผู้มีอำนาจในการลงนามสั่งจ่ายได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้อง				
3) มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติที่แจ้งให้ธนาคารทราบ เมื่อมีการเปลี่ยนผู้มีอำนาจในการลงนามจ่ายเช็ค				
4) มีการตั้งกรรมการฝากถอน				
5) กรณีรับเช็คที่ฝากคืนจากธนาคาร มีการลงบัญชีคุมและมีการติดตามทุกรายการ				
6) มีการเก็บรักษาสมุดคู่ฝาก โบนัสฝากธนาคาร และต้นขั้วเช็คไว้เรียบร้อย				
7) มีการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารอย่างน้อยเดือนละครั้ง				
8) ผู้มีหน้าที่พิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารไม่ได้ทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้ ก. ลงนามในเช็ค ข. ลงรายการในสมุดเงินสด ค. เก็บรักษาและรับจ่ายเงินสด				

จุดประเมิน 4. เงินฝากธนาคาร	ระดับของการควบคุม			
	1 ไม่มีระบบ การควบคุม ภายใน	2 มีระบบการ ควบคุม ภายในยังไม่ ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	3 มีระดับการ ควบคุมภายใน ที่ดีพอ สมควร แต่ยังมี ข้อบกพร่อง อยู่บ้าง	4 มีระดับ การ ควบคุม ภายในที่ดี
9) ใบแจ้งยอดเงินฝาก มีการส่งโดยตรงไปยัง ผู้จัดทำงบประมาณขอ				
10) ยอดคงเหลือบัญชีเงินฝากธนาคาร มีการคุม ยอดด้วยบัญชีแยกประเภททั่วไป				
11) ผู้ตรวจสอบภายในตรวจผลการพิสูจน์ ยอดเงินฝากธนาคารแล้วทุกครั้ง				
12) ผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร ได้เสนอ ผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง				
13) มีการควบคุมเช็คซึ่งผู้รับยังมีได้นำไปขึ้นเงิน เป็นเวลานาน				

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จุดประเมิน 5. เงินฝากคลัง	ระดับของการควบคุม			
	1 ไม่มีระบบ การควบคุม ภายใน	2 มีระบบการ ควบคุม ภายในยังไม่ ดีเพียงพอ ต้อง ปรับปรุง	3 มีระดับการ ควบคุมภายใน ในที่ดีพอ สมควร แต่ยังมี ข้อบกพร่อง อยู่บ้าง	4 มีระดับ การ ควบคุม ภายในที่ดี
1) ประเภทเงินที่ฝากและถอนเป็นไปตาม ระเบียบ				
2) มีการแต่งตั้งกรรมการเพื่อการฝากหรือถอน เงินจากคลัง				
3) มีการเก็บรักษาสมุดคู่ฝาก (ป้าสบู๊ค) ใบนำส่ง และฎีกาเงินนอกงบประมาณไว้เรียบร้อย				
4) มีการพิสูจน์ยอดเงินฝากคลังอย่างน้อยเดือนละ ครั้ง				
5) ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบผลการพิสูจน์ ยอดเงินฝากแล้วทุกครั้ง				
6) ผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากคลังได้เสนอ ผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง				

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จุดประเมิน 6. เงินทรองยิ้ม	ระดับของการควบคุม			
	1 ไม่มีระบบ การ ควบคุม ภายใน	2 มีระบบการ ควบคุม ภายในยังไม่ ดีเพียงพอ ต้อง ปรับปรุง	3 มีระดับการ ควบคุมภายในที่ ดีพอ สมควร แต่ยังมี ข้อบกพร่อง อยู่บ้าง	4 มีระดับ การ ควบคุม ภายในที่ดี
1) ใบยิ้มเงินทรองได้รับอนุมัติโดยผู้มีอำนาจตามระเบียบ				
2) ผู้ยิ้มเงินทรองกับผู้อนุมัติเป็นบุคคลคนละคนกัน				
3) การยิ้มเงินทรองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามระเบียบเท่านั้น				
4) มีการควบคุมเงินยิ้มทรองที่ค้างนานเกินกำหนด				
5) เงินยิ้มทรองที่เกินกำหนดมีการเร่งรัดให้ส่งคืนตามระเบียบ				
6) ไม่อนุมัติให้ยิ้มเงินทรองใหม่ หากยังไม่ส่งใช้เงินยิ้มทรองรายเก่า				
7) เมื่อได้รับคืนเงินยิ้มทรอง มีการออกใบเสร็จ รับเงิน หรือใบรับใบสำคัญและบันทึกการรับคืนในสัญญาการยิ้มเงินทรอง				
8) มีการเก็บรักษาสัญญาการยิ้มเงินทรองที่ยังไม่ส่งใช้ไว้อย่างเป็นระเบียบในที่ปลอดภัย				

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะของระบบการควบคุมภายใน

ข้อเสนอแนะระบบการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสัมภาษณ์

1. ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม

1. มาตรการเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่กองคลังของเทศบาลตำบล
2. ความเพียงพอและเหมาะสม ความรู้ ของเจ้าหน้าที่กับตำแหน่งงาน
3. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระจากคณะกรรมการบริหาร
4. การแบ่งแยกหน้าที่ทางการเงินและการบัญชีตามโครงสร้าง
5. การกระจายอำนาจในการอนุมัติรายการ
6. การกำหนดนโยบายด้านทรัพยากรบุคคลด้านต่างๆ

2. ด้านการประเมินความเสี่ยง

1. กระบวนการระบุปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชีของเทศบาลตำบล ทั้ง ปัจจัยภายในและภายนอก
2. กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี โดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อทราบขนาดของ ความเสี่ยง เพื่อพิจารณาถึงผลกระทบ
3. กระบวนการจัดการความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชีที่มีจากทั้งภายนอกและภายใน

3. ด้านกิจกรรมการควบคุม

จุดประเมินที่ 1 การรักษาเงินโดยทั่วไป

1. มีสถานที่และตู้নিরภัยสำหรับเก็บรักษา เงินที่ปลอดภัย
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาเงิน
3. วิธีการตรวจสอบเงินคงเหลือประจำวัน
4. วิธีการเก็บรักษาเงินและวงเงินเก็บรักษา
5. ไม่มีเช็คหรือใบสำคัญหรือใบยืมที่ไม่ถูกต้องไว้แทนตัวเงิน
6. ความเพียงพอและเหมาะสมของการแบ่งแยกหน้าที่
7. การเก็บรักษาบัญชีเจ้าหนี้
8. การตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายเงินก่อนอนุมัติสั่งจ่าย
9. การเข้าตรวจสอบเงินของผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบ

จุดประเมินจุดที่ 2 การรับเงิน

1. ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน
2. มาตรการเกี่ยวกับใบเสร็จรับเงิน
3. วิธีการเบิกใช้สมุดใบเสร็จรับเงินแต่ละครั้ง

4. ตรวจสอบและการลงบัญชีขอใบเสร็จรับเงิน
5. วิธีการจัดการใบเสร็จรับเงินที่ยกเลิกหรือไม่ใช้
6. การรับส่งเงินระหว่างเจ้าหน้าที่
7. ระยะเวลาการนำส่งเงิน
8. วิธีการควบคุมใบเสร็จรับเงินที่ไม่ใช่ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ
9. วิธีการส่งจ่ายเช็คให้กับหน่วยงาน
10. ความเพียงพอและเหมาะสมในการแบ่งแยกหน้าที่

จุดประเมินที่ 3 การจ่ายเงิน

1. มีระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของเทศบาลตำบล
2. ลักษณะการจ่ายเงินของเทศบาลตำบล
3. วิธีการปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงิน
4. การจัดทำเช็คส่งจ่าย
5. ด้านการอนุมัติเช็คส่งจ่าย
6. มาตรการป้องกันและควบคุมเช็ค
7. การจ่ายเงินให้แก่ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่หรือผู้ไม่มีสิทธิรับเงินจ่าย
8. ความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง
9. ความเหมาะสมในการแบ่งแยกหน้าที่

จุดประเมินที่ 4 เงินฝากธนาคาร

1. ธนาคารที่ฝากเงินไว้เป็นธนาคารที่ได้รับอนุมัติให้ฝากเงินได้ตามระเบียบ หรือกฎหมายที่กำหนดไว้
2. การเปิดบัญชีธนาคาร และการกำหนดผู้มีอำนาจในการลงนามสั่งจ่าย
3. กระบวนการเมื่อมีการเปลี่ยนผู้มีอำนาจในการลงนามจ่ายเช็ค
4. การตั้งกรรมการฝากถอน
5. การติดตามเช็คที่ฝากคืนจากธนาคาร
6. การเก็บรักษาสมุดคู่ฝากใบนำฝากธนาคาร
7. กระบวนการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร
8. การแบ่งแยกหน้าที่ทางด้านเงินฝากธนาคาร
9. การจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร
10. การคุมยอดคงเหลือบัญชีเงินฝากธนาคาร
11. การตรวจผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร

12. การรายงานผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร

13. การควบคุมเช็คซึ่งผู้รับยังมีได้นำไปขึ้นเงิน

จุดประเมินที่ 5 เงินฝากคลัง

1. ประเภทเงินที่ฝากคลัง และระเบียบในการ ฝาก – ถอนเงินฝากคลัง

2. การพิสูจน์ยอดเงินฝากคลัง

3. การตรวจสอบด้านเงินฝากคลัง

จุดประเมินที่ 6 เงินทรองยิ้ม

1. การอนุมัติเงินทรองยิ้ม

2. การควบคุมทางด้านเงินทรองยิ้ม

3. การติดตามการใช้เงินทรองยิ้ม

4. สารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านสารสนเทศ

1. ระบบสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและตัดสินใจ

2. ระบบสารสนเทศทางการเงินและการบัญชี

ด้านการสื่อสาร

1. การสื่อสารอย่างชัดเจน ให้พนักงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน
เกี่ยวกับการควบคุมภายใน

2. ช่องทางให้พนักงานและบุคลากรสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการ
ปรับปรุงการดำเนินงานของเทศบาลตำบล

3. การสื่อสาร ภายในและภายนอกองค์กร

5. การติดตามและประเมินผล

1. การเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน และการรายงานผล

2. การกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน

3. การประเมินผลความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในด้านการเงิน
และบัญชี

4. การติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผล

หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา และเผยแพร่ผลการศึกษา

เขียนที่ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2557

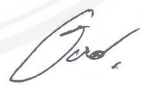
โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า นายชัชวาลย์ ลือคำหาญ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลกุดจับ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 ตำบลเมืองเพีย อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี 41250 ขอทำหนังสือฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐาน แสดงว่าข้าพเจ้าได้รับทราบและยินยอมให้ นายอรรถเดช นามโนรินทร์ รหัสนักศึกษา 531532277 สังกัด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ทำการค้นคว้าแบบอิสระ/วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินระบบ การควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี” เข้ามา ศึกษาและเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานของข้าพเจ้าตามคำชี้แจงของผู้ศึกษา และอนุญาตให้นำผลการศึกษา เผยแพร่สู่สาธารณะได้

ทั้งนี้หากผู้ศึกษาได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจของหนังสือยินยอมฉบับนี้ให้มีผลสมบูรณ์ และขอด้วยกฎหมายทุกประการและหากมีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายขึ้นจะไม่มี การเรียกร้องแต่ อย่างใด

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งความยินยอมนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี) ไว้ต่อ หน้าพยาน

ลงชื่อ .....

(นายชัชวาลย์ ลือคำหาญ)
นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลกุดจับ

ลงชื่อ .....

(นายอรรถเดช นามโนรินทร์)
ผู้ศึกษา

ลงชื่อ .....

(นาย.....)
(พยาน)

ลงชื่อ .....

(นาย.....)
(พยาน)

หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา และเผยแพร่ผลการศึกษา

เขียนที่ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2557

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า นายสมศักดิ์ กุญชรน้อย นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล เชียงเพ็ญ ตั้งอยู่ที่ สำนักงานเทศบาลตำบลเชียงเพ็ญ ตำบลเชียงเพ็ญ อำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุดรธานี 41250 ขอทำหนังสือฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้รับทราบและยินยอมให้ นายอรรถเดช นามโนรินทร์ รหัสนักศึกษา 531532277 สังกัด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ทำกรค้นคว้าแบบอิสระ/วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุดรธานี” เข้ามาศึกษาและเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานของข้าพเจ้าตามคำชี้แจงของผู้ศึกษา และอนุญาตให้นำผลการศึกษาเผยแพร่สู่สาธารณะได้

ทั้งนี้หากผู้ศึกษาได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจของหนังสือยินยอมฉบับนี้ให้มีผลสมบูรณ์ และขอด้วยกฎหมายทุกประการและหากมีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายขึ้นจะไม่มี การเรียกร้องแต่อย่างใด

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งความยินยอมนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี) ไว้ต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ .....

(นายสมศักดิ์ กุญชรน้อย)

นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเชียงเพ็ญ

ลงชื่อ .....

(นายอรรถเดช นามโนรินทร์)

ผู้ศึกษา

ลงชื่อ .....

(นายอรรถเดช นามโนรินทร์)

(พยาน)

ลงชื่อ .....

(นายอรรถเดช นามโนรินทร์)

(พยาน)

หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา และเผยแพร่ผลการศึกษา

เขียนที่ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2557

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า นายสุนันท์ ทองกัลยา นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลยางชุม ตั้งอยู่เลขที่ 117 หมู่ที่ 10 ตำบลเชียงเพ็ง อำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุดรธานี 41250 ขอทำหนังสือฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้รับทราบและยินยอมให้ นายอรรคเดช นามโนรินทร์ รหัสนักศึกษา 531532277 สังกัด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ทำการค้นคว้าแบบอิสระ/วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุดรธานี” เข้ามาศึกษาและเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานของข้าพเจ้าตามคำชี้แจงของผู้ศึกษา และอนุญาตให้นำผลการศึกษาเผยแพร่สู่สาธารณะได้

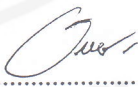
ทั้งนี้หากผู้ศึกษาได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจของหนังสือยินยอมฉบับนี้ให้มีผลสมบูรณ์ และชอบด้วยกฎหมายทุกประการและหากมีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายขึ้นจะไม่มี การเรียกร้องแต่อย่างใด

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งความยินยอมนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี) ไว้ต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ .....

(นายสุนันท์ ทองกัลยา)

นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลยางชุม

ลงชื่อ .....

(นายอรรคเดช นามโนรินทร์)

ผู้ศึกษา

ลงชื่อ .....

(นายอนุช ปรื่องนันทกุล)

(พยาน)

ลงชื่อ .....

(นายกรกฎ ไกรทอง)

(พยาน)

หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา และเผยแพร่ผลการศึกษา

เขียนที่ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2557

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า นายสมเกียรติ ยอดวงศ์ทอง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเมืองเพีย ตั้งอยู่เลขที่ 117 หมู่ 10 ถนนอุตร-กุดจับ ตำบลเมืองเพีย อำเภออุตรธานี จังหวัดอุตรธานี 41250 ขอทำหนังสือฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้รับทราบและยินยอมให้ นายอรรถเดช นามโนรินทร์ รหัสนักศึกษา 531532277 สังกัด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ทำการค้นคว้าแบบอิสระ/วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภออุตรธานี” เข้ามาศึกษาและเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานของข้าพเจ้าตามคำชี้แจงของผู้ศึกษา และอนุญาตให้นำผลการศึกษาเผยแพร่สู่สาธารณะได้

ทั้งนี้หากผู้ศึกษาได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจของหนังสือยินยอมฉบับนี้ให้มีผลสมบูรณ์ และชอบด้วยกฎหมายทุกประการและหากมีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายขึ้นจะไม่มี การเรียกร้องแต่อย่างใด

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งความยินยอมนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี) ไว้ต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ .....

(นายสมเกียรติ ยอดวงศ์ทอง)

นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเมืองเพีย

ลงชื่อ .....

(นายอรรถเดช นามโนรินทร์)

ผู้ศึกษา

ลงชื่อ .....

(นายเอกนท ประชนันท์)

(พยาน)

ลงชื่อ .....

(นายสุภากร ภาสหอม)

(พยาน)

หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา และเผยแพร่ผลการศึกษา

เขียนที่ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2557

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า นายปรีชา กระจ่างจิตต์ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลตาลเดี่ยว ตั้งอยู่ที่ สำนักงานเทศบาลตำบลตาลเดี่ยว ตำบลตาลเดี่ยว อำเภออุตุ จังหวัดอุดรธานี 41250 ขอทำหนังสือฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้รับทราบและยินยอมให้ นายอรรถเดช นามโนรินทร์ รหัสนักศึกษา 531532277 สังกัด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ผู้ทำการค้นคว้าแบบอิสระ/วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภออุตุ จังหวัดอุดรธานี” เข้ามาศึกษาและเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานของข้าพเจ้าตามคำชี้แจงของผู้ศึกษา และอนุญาตให้นำผลการศึกษาเผยแพร่สู่สาธารณะได้

ทั้งนี้หากผู้ศึกษาได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจของหนังสือยินยอมฉบับนี้ให้มีผลสมบูรณ์ และชอบด้วยกฎหมายทุกประการและหากมีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายขึ้นจะไม่มีมีการเรียกร้องแต่อย่างใด

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งความยินยอมนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี) ไว้ต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ .....

(นายปรีชา กระจ่างจิตต์)

นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลตาลเดี่ยว

ลงชื่อ .....

(นายอรรถเดช นามโนรินทร์)

ผู้ศึกษา

ลงชื่อ .....

(นายสมเดช ประจักษ์นันท์)

(พยาน)

ลงชื่อ .....

(นายสมเดช ประจักษ์นันท์)

(พยาน)

หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษาและเผยแพร่ผลการศึกษา

เขียนที่ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2557

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า นายประเสริฐ ชินกร นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลสร้างก่อ ตั้งอยู่ที่ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ตำบลสร้างก่อ อำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุตรธานี 41250 ขอทำหนังสือฉบับนี้ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้รับทราบและยินยอมให้ นายอรรถเดช นามโนรินทร์ รหัสนักศึกษา 531532277 สังกัด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ทำการค้นคว้าแบบอิสระ/วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุตรธานี” เข้ามาศึกษาและเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานของข้าพเจ้าตามคำชี้แจงของผู้ศึกษา และอนุญาตให้นำผลการศึกษาเผยแพร่สู่สาธารณะได้

ทั้งนี้หากผู้ศึกษาได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจของหนังสือยินยอมฉบับนี้ให้มีผลสมบูรณ์ และชอบด้วยกฎหมายทุกประการและหากมีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายขึ้นจะ ไม่มีการเรียกร้องแต่ ใดๆ

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งความยินยอมนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี) ไว้ต่อ หน้าพยาน

ลงชื่อ .....
(นายประเสริฐ ชินกร)

นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลสร้างก่อ

ลงชื่อ .....
(นายอรรถเดช นามโนรินทร์)

ผู้ศึกษา

ลงชื่อ .....
(นางออบก ประคณันท์)

(พยาน)

ลงชื่อ .....
(นางอรรกฏ เกษทอง)

(พยาน)

หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา และเผยแพร่ผลการศึกษา

เขียนที่ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2557

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า นายประเสริฐ สุขหา นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลปะโค ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 บ้านเหมือดแอ่ ตำบลปะโค อำเภอภูค้อ จังหวัดอุดรธานี 41250 ขอทำหนังสือฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้รับทราบและยินยอมให้ นายอรรคเดช นามโนรินทร์ รหัสนักศึกษา 531532277 สังกัด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ทำการค้นคว้าแบบอิสระ/วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินระบบการควบคุมภายในทางด้านการเงินและการบัญชี ของเทศบาลตำบลในอำเภอภูค้อ จังหวัดอุดรธานี” เข้ามาศึกษาและเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานของข้าพเจ้าตามคำชี้แจงของผู้ศึกษา และอนุญาตให้นำผลการศึกษาเผยแพร่สู่สาธารณะได้

ทั้งนี้หากผู้ศึกษาได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจของหนังสือยินยอมฉบับนี้ให้มีผลสมบูรณ์ และขอขบด้วยกฎหมายทุกประการและหากมีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายขึ้นจะไม่มีกรเรียกร้องแต่อย่างใด

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งความยินยอมนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี) ไว้ต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ .....
(นายประเสริฐ สุขหา)
นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลปะโค

ลงชื่อ .....
(นายอรรคเดช นามโนรินทร์)
ผู้ศึกษา

ลงชื่อ .....
(นายอนุช อนุชรัตน์)
(พยาน)

ลงชื่อ .....
(นางกรรณ พานทอง)
(พยาน)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล นายอรรคเดช นามโนรินทร์

วัน เดือน ปีเกิด 31 มกราคม พ.ศ. 2528

ประวัติการศึกษา ปีการศึกษา 2552 บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved